

Jókai Mór
A kalózkirály

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

A magyar irodalom és kultúra értékeinek ápolása és terjesztése érdekében az Országos Széchenyi Könyvtár Magyar Elektronikus Könyvtárával együttműködve kiadja a Mercator Stúdió.

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 963 606 233 1

© Mercator Stúdió, 2006

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: petryk@axelero.hu

JÓKAI MÓR

A KALÓZKIRÁLY

TARTALOM

I.	5
II.	18
III.	52
IV.	64

I.

A vihar elcsendesült, a tenger kinyugodta magát, a sík vízszínen üres hordók, tört árbocdarabok libegnek, síremlékei elsüllyedt hajóknak.

A vészhojszák mind eltűntek a zivatarral együtt, ki tudja, mely sziklákra térve vissza; a tenger felett most a repülőhalak ügyetlen ficáncolását látni, tartós jó idő előjóslatául.

Egy, a vihart kiállott brigantine húzódik nagy lassan végig a csaknem szélcsendű tengeren; minden kéz mozgásban van rajta a vihar okozta károk helyrehozásában, a segélyárbcok helyre vannak állítva, most azokat pántolják körül, a legények a levegőben csüggve dolgoznak, a tépett vitorlákat göngyölgetve, a hajó erősen féloldalt fekszik, ami arra mutat, hogy a zivatarban kihányták belőle a fenéksúlyt.

A hajótömő kalapácsok ütésein, s a csavarkerekek kattogásán kívül nem hallik egyéb hang, mint a kapitány szava, ki a főárbcnak támaszkodva, egy térképről iparkodik kiismerni a helyet, hova a vihar által elveretett. A delejtű mozdulatai mindig erősebben látszanak őt tájékozni, olykor közbe-közbeszól egy altiszt egyhangú kiáltása, ki a fenékfonállal a tenger mélységét méri. Végre a kapitány keresztgélő uja egy szigetcsoporton állapodik meg, s a legnagyobb hidegvérrel mondja:

– A Los Ladrones előtt vagyunk.

Azon pillanatban egy hang kiált le az árbockosárból:

– Föld!

A kapitány, anélkül hogy arcán egy vonás elváltoznék, ismétli hidegen:

– Los Ladrones.

Azzal nyugodtan összegöngyölgetve a térképet, egy kis ezüstsípot vesz elő, s jelt adva vele, parancsot oszt altisztjeinek, hogy a hajósnép fölött tartsanak törvényszéket azon eseményekért, mik a múlt éji zivatar alatt történtek.

A rablószigetek néhány mérföldnyi távolban látszanak előtte, ágyúí nincsenek, vitorlái meg vannak rongálva, és ő mégis oly nyugodt lélekkel oszt ítéletet emberei fölött, mintha otthon a legnagyobb biztonságban ülne az esküdtszéki padon.

– Ki parancsára hánytátok a tengerbe a betegeteket? – kérdi a kapitány, szigorú arccal fordulva a legénységhez.

– A doktor parancsolta – felel egy vén hajós.

– Ön tévé azt, Scudamore? – kérdi a kapitány visszafordulva, hogy egy magas, szikár férfi arcába tekinthessen. A felszólított arca egyike volt azoknak, melyek első tekintetre szelídeknek, simáknak látszanak, vonásaik, ha mosolyognak, képesek csábítók lenni, míg egyszerre egy el nem takarhatott gúny, vagy bosszúrándulat ördögi torzképpé nem kuszálja a behízelt tekintetet.

– Ön maga parancsolá, Rolls kapitány – szól mosolygó arccal s édes-lágy hanglejtéssel az orvos, mintha valami nemes cselekedetről volna a szó, melyet túlszerénységből hárt el magáról. – Midőn a hajó lyukat kapott, ön leizent, hogy a fölösleges terhet a vízbe kell hányni. A tengerészek elébb kihányták a fenéksúlyt; ön újra leizent, hogy ki kell hányni amit még lehet. Ekkor kivetették az ágyúkat, az ágyúkért pedig nagy kár volt, mert azokra nem kevés szükség van, kivált, mikor az ember a Los Ladrones szigeteket látja maga előtt, de még ezzel sem volt a hajó megszabadítva; ön újra sürgetősen parancsolá, hogy mindent bele kell hányni a tengerbe, ami haszontalan teher a hajón. Úgy, de már ekkor semmi sem volt haszontalan teher a hajón, csupán az ezüstrudak és a betegek. A legénység tanakodni kezdett, hogy melyiket vesse ki a kettő közül? Én feleltem a tanácskérésre. Az embert nem kéri tőlünk számon, ha Londonba érünk, de az ezüstöt igen; s íme, tanácsom által az ezüst megmaradt, és a hajó megmenekült.

– Doktor Scudamore – szólt a kapitány hideg nyugalommal –, ön ez embertelen tettért rangjától megfosztatik, vasra veretve a hajófenékbe fog vitetni, s Londonba érve átadatik a királyi törvényszéknek.

– Vitorla! – kiálta a kormányos a kerék mellől. Többen odatekintve, aggodalmas suttogással rebegék:

– Kalóz!

Scudamore bántó mosolygással fordítva sötétzöld szemeit a kapitány felé, mintegy rögtön elrekedt hangon mondá neki gúnyosan

– Úgy hiszem, hogy célszerű volna büntetésemet néhány órával elhalasztani, addig az ideig önnek vagy másnak szüksége lehet rám.

– Az nem tartozik önre – viszonzá Rolls kapitány –, orvos nélkül meghalni vagy orvos által tengerbe dobálni, körülbelül úgyis mindegy.

– Hehe. Látja ön, pedig utóbb is jobb lett volna önnek, ha legelőször mindjárt a betegekkel könnyebbítette volna meg a hajót ahelyett, hogy ágyúit vetteté ki, mert amazok ott jól ellátva szoktak lenni ágyúval, s nehezen hiszem, hogy kölcsön lehessen tőlük kérni. Hanem hiszen ez az ön dolga.

A kapitány némán inte, hogy az orvost vigyék a hajó fenekére. Azzal parancsot adott ki, hogy az ezüstrudakat a legalsó üregekbe elrejtve, mindenki rendelt helyére álljon, elkészülten bármely támadásra. Maga, fegyvereit kezébe véve, szokott emelvényére állott, s anélkül, hogy útjából legkevesbé eltérne, minden vitorlát felhúztatott, s a függőágyakat a mellvédekhez támasztatá.

A kalózhajó ezalatt teljes vitorlákkal repült a brigantine felé. Már ki lehetne venni fekete zászlóit, s egy ágyúlövés, melynek golyója a brigantine vitorláinak között süvöltött el, volt az első megszólítás a rablók részéről.

Rolls kapitánynak nem volt ágyúja azt viszonzni. E hallgatást félelemnek magyarázták a kalózhajón, s egy rabló, kiállva a hajó orrára, átkiálta iszonyú dörgő hangjával a szócsövön keresztül:

– Hahó! A kapitány egy szóra!

– Jertek ti kettőre! – volt rá a felelet, s egyszerre minden árbocra felrepült a hadi zászló.

Irtóztató ordítás támadt erre a kalózhajón; a kapitányi emelvényen egy magas, szürke mellényes férfi, vörös övvel, rekedt, rikácsoló hangon osztá parancsait, mire a vitorlák fele behúzódott, s a könnyű hajó egy merész fordítással szél elé került a brigantine-nek, egyet sem löve rá ágyúval, mint oly biztos martalékra, melyet kímélni kell.

A kalózhajó orrára egy csodálatos emberi szörny volt faragva, a hajó névképe, a tengeri ördög, a kalózkodó baromtréfajaként Davis kapitány tulajdon képmása, kinek pofáját egy szétpattant kartács úgy összeszaggatta, hogy nem lehetett benne egyebet látni egy eleven halálfőnél.

A kalózkodó démoni vakmerőséggel csaptak a brigantine mellé, melynek védői még mindig néma mozdulatlanságban vártak rájuk. Azon pillanatban, mikor a horogkarmok a párkányba vágódtak, Rolls egy intésére megdördült egyszerre a tengerészek sortüzelése, mire a füst eloszlott, a két hajó már szorosán egymáshoz volt kapcsolva, a lövés néhányat leölt a kalózkodó közül, a többiek, félrerúgva társaik holttestét, iparkodtak a brigantine bordáin felmászni, nem törődve a rájuk irányított lövésekkel. Pillanat múlva férfi férfi ellen küzdött, szemtől szemben, karddal és késekkel. Dühvel támadt az egyik, hidegvérrel védte magát a másik, egyik sem félve a fegyvertől, s nem törődve sebeivel.

A tengerészek jól küzdöttek, Rolls kapitány bátor nyugalommal ült helyén, farkaszemet nézve a halálfejű vezérrel, ki már harmadszor lőtt reá anélkül, hogy ez csak fejét is félrekapta volna.

– Lássalak! – kiáltá végre dühösen Davis. – Te vagy-e hát az ördög, vagy én? Utánam gazemberek! – S azzal fogai közé kapva kardját, jobbjával egy súlyos kalapácsot forgatva feje felett, a brigantine földézetére ugrott, kettőt a tengerészek közül egy perc alatt agyonsújtva. A kalózkodó agyarkodó ordítással veték magukat a tört résre, s a tengerészek ijedten kezdtek hátrálni, inkább elrémülve a kalózkodó halálfő arcától, mint kezei erejétől.

Erre Rolls nyugodtan kivonta egyik pisztolyát övéből. – Te nem fogsz engemet eltalálni! – kiálta rá vigyorogva a halálfejű kalóz, szemei rémes forgatásával iparkodva zavarba hozni a kapitányt. Ez lőtt, s akik azon pillanatban Davisra tekintettek, egy véres csillagot láttak meg homlokán, ahol a golyó befúrta magát. A kalóz

egyszerre mindkét kezével kapta meg pörölye nyelét, s azzal álló helyében holtan összerogyott.

A kalózok egy pillanatig megrémülve vezérük elestén, már el akarták hagyni az elfoglalt tért, midőn egy közölök diadalmas hangon felkiálta:

– Hurrah Barthelemy! – S azon pillanatban vad ordítás támadt a brigantine közepén. Hat kalóz azalatt, míg az egyik oldalon folyt a csata, csónakra szállva, megerősítte az ostromolt hajót, s éppen akkor kapaszkodott fel a földélezetre, midőn a meglőtt kozárvezér összerogyott. Azok is futni akartak vissza, midőn egy közölök, egy fiatal, karcsú, napsütötte arcú legény, kondor fűrtökkel s villogó szemekkel, a középben ülő kapitányhoz szökött, s azt hátulról átnyalábolva, felkapta a levegőbe, s arccal a földre vágta, s kikapva kezéből a fegyvert, térdeivel leszorította.

– Senki se mozduljon, vagy mind el vagytok veszve! kiálta a fiatal rabló bátor, csengő hangon, s a zavarba jött tengerészek, vezérüktől megfosztva, lerakták fegyvereiket a földélezetükre tóduló marcona képű alakok előtt.

A diadal Barthelemyé volt, az ifjú kalózé; társainak első dolga az lőn, hogy őt vállaikra fölemelve, vezérüknek kikiáltásák, borzasztó átkok között esküdve neki ördögre, pokolra és halálra örök hűséget.

Egy herkulesi termetű alak felkapta őt karjára, mint egy gyermeket, s felmutatva őt a vérben kacagó alakoknak, dörgő hangon kérdezé:

– Ki érdemli, hogy vezérek legyen, jobban, mint Rooberts Barthelemy?

– Senki! senki! – harsogák egyhangúlag.

– Akarjátok, hogy legyen vezérünk, kapitányunk, királyunk?

– Hurrah! – hangzék háromszorosan.

– Megálljatok! – kiálta Barthelemy a Herkules vállairól. – Valakit nem-et hallottam kiáltani.

– Ki volt az? – ordította az atleta. – Szeret-e valaki a halállal tréfálni?

– Ne tüzelj, Skyrme, ne tüzelj, jó óriásom. A szólás szabad. Lépj elém, lord Sympson, te szóltál választásom ellen. Lépj elé, derék lord, mondd el, mi kivetőt találsz bennem?

A kalózok egy magas, szőke férfiút tuszkoltak baromi neveltség közt Barthelemy elé, ki léha félszégességgel állt meg előtte, s megvetőleg nézett végig az új kapitányon, kezeit zsebeibe dugva.

– Okosat szólj, nemes lord! – monda Skyrme, fölemelve izomteltjes öklét Sympson feje fölött. – Mert különben a nyelvedbe harapsz.

– Azt tenném, ha nem mondanád is – viszonya Sympson, arisztokratikus nonchalance-szal jártatva végig szeméit érdemes társain. – Azt tudjátok, hogy az én apám lord Sympson volt?

– Hogyne tudnók! – kiáltanak röhögve mindannyian. – Az én apám megátalkodott ellensége volt Jefferienek, annak a semmirekellő lordfőbírónak, aki Monmouth bukása után rendre akasztatá a derék angol protestáns nemeseket. Ez akasztatá fel az én apámat is. Ezóta nekem nem kell a pápista még kalózvezérnek sem! Ezért nem kellesz nekem te sem, Barthelemy, mert te is pápista vagy!

Skyrme, ahelyett, hogy főbeütötte volna a lordot, felkapta őt a másik karjára, s a rablók hahotája közt összeszorítá őt Barthelemyvel, kivel ott barátságpoharat kellett inniuk, miután Barthelemy rabló-becsületére mondá, hogy amióta megkezesztelték, soha templomban nem volt, s papot soha életében nem látott.

Ezzel ünnepélyesen feltevék az új kapitány fejére a vöröstollas vezérkalapot, s továbbtértek a zsákmányfelosztásra. Barthelemy leült egy felfordított tonnára, térdeire fektetve a feketekönyvet, melybe veres betűkkel voltak beírva a rablók nevei sajátkezű keresztkarmolásaikkal, s fennhangon egyenkint felolvasá azokat. Néha a felszólított névre senki sem felelt, s csak hosszabb hallgatás után dörmögé egy másik: meghalt, elesett. Azt rögtön kitörölték a sorozatból.

Ekkor eléhozatá a kalóz Rolls kapitányt, kinek a rablók kezeit lábaihoz kötözték, s letevék az árboc mellé. Barthelemy megemelé előtte kalapját egész udvariassággal.

– Bocsánatot, kapitány úr, hogy ezek a fickók önt ily kellemetlen helyzetbe tették; ön derék katona, igen vitézül viselte magát. Oldjátok föl ezt az érdemes férfiút.

– A kezeit is? – kérdé egy torzonborz szemöldökű kalóz, kétségeskedő tekintettel a vezérre.

– Mindenesetre, Asphlant, kivált, ha a kapitány úr szavát adja, hogy nem fog ellenünk semmit elkövetni akarni.

– Én nem adom szavamat semmire – válaszolt Rolls.

– No, az sem baj; én azt mondám, hogy mindenesetre oldjátok fel kezeit, a mi dolgunk vigyázni, hogy valamelyikünket főbe ne üssön. Most tehát lesz ön olyan szíves, kapitány, hogy minket felvilágosítand hajója tartalmáról, melyet oly vitézül védett. Ön a Mindszent-szigetéről jön; bizonyosan becses terhet szállít.

– Önök elfoglalták a hajót, szabadságukban áll annak minden zegezugát felkutatni, én magam nem vezetem önöket sehova.

– Ismét igaza van önnek. Legények, a fődélzet alá!

A kalózok egyszerre rohantak le a fődélzetlyukakon, s miután egy óra hosszáig a hajónak minden részecskéit összemotozták, azzal a szomorú tudósítással tértek vissza Barthelemyhez, hogy nincs ebben az egész hajóban egyéb egy tonna kétszersülnél és egy hordó víznél.

Rolls nem állhatta meg, hogy a csalatkozott rablók dühén el ne mosolyodjék.

– Tapasztalhatták önök, hogy ágyúim sincsenek, s gondolhatták belőle, hogy mikor már arra került a sor, hogy azokat a tengerbe hányassam, már akkor egyéb teher nem maradt a hajón.

– Valamennyi ördögökre! – ordítá Asphlant, földhözvágva sipkáját. – Hát ezért evett ólmot, s ivott rá tengervizet ennyi jó legényünk, hogy egy üres almáriomot foglaljunk el patkányostul? Ön, kapitány, csalárd egy ember! Mit kellett önnek védelmezni ezen a hajón?

– Becsületesem – felelt Rolls büszkén.

– Azt pedig, ha elvettük is öntől, rajtunk nincs segítve szólt kacagva az óriási Skyrme. – Mit szólsz hozzá, Moody? A megszólított mogorva, hallgatag legény volt, kurta pipáját fogai közé szorítva, összefont karokkal a karfánál guggolt. A gomblyukában függő ezüstsíp gyaníttatá, hogy a kalózos főhajója.

– Mit tréfáltok annyit? – szólt vissza félvállról. – Fúrjátok ki a fenekét ennek az üres bárkának, s hagyjátok a tenger alá sétálni az egész rongy népet.

– Az Istenért, uraim! – kiálta fel e szóra a fogoly tengerészek közül egy hang, s egy ember hátrakötött kézzel odavágta magát Barthelemy lábaihoz, s szájával annak csizmáit iparkodott megcsókolni, míg szemei a legnagyobb kétségbeesés kifejezésével fordultak a rablóvezér arcához.

– Az Istenért, uraim! Ti derék, vitéz, tiszteletre méltó férfiak! Ti hősök, ti félistenek! Az egekre, az ördögökre és mindenre, ami előttetek szent, kérlek benneteket, ne öljetek meg engemet. Öljétek meg társaimat mind, azok megérdemlik, a gonosztevők, akik tinektek fegyveres kézzel ellentálltak; de én nem bántottalak titeket, nekem soha fegyver sem volt a kezemben; az egész csata folyamán be voltam zárva a fődözet alá, csak most hoztak előre ezek a derék, jó férfiak.

A rablók egy része bámult, más része kacagott.

– Uraim, dicső vitézek, korunknak imádott hősei, hallgassatok meg engem, kérlek mindenre, ami előttetek szent; én Scudamore orvos vagyok, egy üldözött ember; éppen olyan üldözött, mint ti vagytok; énnekem semmi közöm sincs ezekhez a többiekhez; én Rolls kapitánynak halálos ellensége vagyok. Kérlek benneteket, tegyetek különbséget közöttem és ezen emberek között, ne zavarjatok engem össze ő velők. Oh, kérlek benneteket, legyetek irántam irgalommal, s engedjétek meg, hogy lábaitok porát csókolva, magamat alázatos szolgátoknak vallhassam.

Skyrme undorodva fordítá félre arcát, míg Moody hozzárúgott a porban csúszómászó emberhez, kire mindenki a legmélyebb megvetéssel tekintte le.

– Rolls kapitány – szólt Barthelemy –, ez ember, úgy látszik, ön által volt elítélve.

– Csak vádolva, nem elítélve. Az ítélet a londoni királyi ítélőszék elé tartozik.

– Oh, ne menjünk azért olyan messze – szólt közbe Skyrme, jovialis arcával –, tessék előadni a vádat, mi helyettesíteni fogjuk a királyi ítélőszéket. Barthelemy

leend a lordfőbíró, mibelőlünk kitelnek a sheriffek, az aldermannok. Tessék előlépni, fővádló úr, a törvényszék teljes.

Rolls hidegvérrel fordítá félre arcát, s egy szót sem válaszolt. Scudamore, ki az élteért remegő ravaszság rókatékintetével vizsgálta minden körüle levő arcot, hirtelen közbeszólt:

– No, nézzék, uraim, nézzék azt a megvető arcot, mellyel önök indítványát fogadják, nézzék, milyen büszkén, milyen gúnyosan tekint le önökre, mintha szégyenére válnék ily derék férfiakat fogadni el ítélőbírákul. Oh, én alávetem magamat önök ítéletének, én elismerem önök bírói illetőségét fölöttem, megnyugszom ítéletükben, nem is akarom, hogy igazságosabb, bölcsőbb és tekintélyesebb bírák előtt álljak valaha. Én magam elmondok mindent, amivel vádolva vagyok.

– Azt megtiltom önnek! – kiálta hevesen Rolls.

– No, látják, uraim. Még parancsolni akar itt, itt, ahol önök a jog szerinti urak, nem akarja engedni, hogy elmondjam saját vádam lényegét. Igenis! Mert tudja jól, hogy akkor nem én leszek, hanem ő lesz az elítélt. Tehát hallják, uraim, de kérem, hallgassanak ide, mert amiket akarok mondani, nagy fontosságú dolog; vétéségem ebből áll: mi a Mindszent-szigetéről tömérdek ezüstöt hoztunk magunkkal.

– Hohó! Ez jól kezdi – kiálta közbe Asphlant, közelebb nyújtva fejét, hogy jobban halljon.

– Az úton zivatar támadt, a hajó lyukat kapott, s a kapitány parancsot adott, hogy a haszontalan terhet ki kell szórni a hajóból. Mikor már nem volt egyéb, csak a betegek és az ezüst, az lőn a kérdés, hogy a kettő közül melyiket hajítsuk a tengerbe?

– No, és ön, mint afféle orvos, természetesen a betegeket tartá meg – monda Skyrme.

– Korántsem, én az ezüstöt hagytam meg, s most ezért akar Rolls kapitány engem megbüntettetni.

Barthelemy elborzadva fordult félre ez embertől, míg Rolls lángoló dühvel tekintte reá.

– Ohó, kapitány – kiálta föl Asphlant –: tehát az ön hajóján ezüst van! Hova rejtette ön azt el?

– Azt nem fogom megmondani.

– Nem-e? Oh, a spanyol csizma és a hüvelykszorító majd ki fogja azt önből tudakolni. Kötelet ide, kötelet!

– Mit akartok? – kiálta Barthelemy, merészen jártatva végig szemeit társai fölött. – Hát inquisitio bírái vagyunk-e mi, vagy szárazföldi ítélőszék, vagy fölesketett jogtudorok, kikhez illik kínzással tudni ki az igazságot? Nem, barátim; ne mondja

senki, hogy a tengeri rablók belekontárkodnak az autodafék hivatáskörébe. Mi, kik a szabad tengerek vitézeinek nevezzük magunkat, mi ne tisztelnők-e a szabadságot? Ha Rolls kapitány nem akarja fölfedezni hajója rejtekhelyeit, nagyon jó, elvisszük azt a kikötőbe, ott szálankint szétszedjük, s ráakadunk az ezüstre anélkül, hogy valami oly ténnyt követnénk el, mely bennünket beszennyezne.

A kalózok hurráht ordítottak kapitányuk beszédére, s hozzákezdtek kötözni a brigantine-t saját hajójukhoz. Scudamore, ki eddig is csak azért nem árulta el az ezüst hollétét, hogy Rolls kapitányon kihűthessék a rablók bosszújokat, most látva, hogy megmenekült, fölszólt.

– Ne fárasszátok magatokat, uraim, mit hurcolnátok magatokkal ezt a rozzant hajót; oldjatok föl engem, s ígérjétek meg, hogy élve hagytok, és én oda vezetlek benneteket, ahová az ezüst el van téve.

– Vegyétek le a bilincseket az orvos úr kezeiről! – szólt Barthelemy, legényeinek intve. – Biztosítom önt, hogy mi egy hajszálát sem fogjuk meggörbíteni, mutassa meg a rejtekhelyet.

Scudamore, szabadon érezve kezeit, örömteljes hízelgéssel iparkodott a rablókkal sorban kezet szorongatni, kik bosszankodva taszigálták őt el maguktól; Moody éppen eldugta a kezeit hóna alá, mivel azt nyerte, hogy Scudamore a nyakába borult, átölelte, s addig csókolta, ahol csak érte, míg csak Moody teljes erejéből el nem öklözte őt testéről.

Az orvos szemeit törölve állítá, hogy sohasem érezte magát boldogabbnak, mint e pillanatban.

– No, csak előre szaporán – kiálta Asphlant egyet taszítva rajta, míg egy másik kalóz, megfogva az orvos két kezét, úgy vontatta el őt magával, mialatt ez, visszaforgatva fejét, egyre sírt és esküdött, hogy ő holta napjáig lekötelezett híve maradand az egész válogatott társaságnak.

A rablók nem sokára visszatértek, a megtalált ezüstrudas ládákat hozva vállaikon víg ujjongatás közt. Barthelemy parancsolá nekik, hogy hordják át mindazt a kalózhajóra, mialatt Scudamore a legnagyobb szolgálatkészséget iparkodott tanúsítani, maga emelgetve a ládákat a rablók vállaira, s őket egyenkint kedves jó barátjainak nevezve, dacára annak, hogy ezért azok viszont minden kitelhető csúf nevekkal illeték, s ráordítottak, hogy ne nyúljon az ő jószágaikhoz.

Legutolsó volt Asphlant, ki a földözetre feljött. Baromi elégteliséggel mondá:

– Itt nem hagyunk semmit, kapitány! A hajó gavallérosan ki van takarítva. Már most akarod-e, hogy kifúrjuk a fenekét? Vagy jobb lesz, ha e fickókat felakasztjuk sorban a vitorlapóznákra, s engedjük a hajót úszni, amerre neki tetszik, hadd mulattassa majd azokat, akik vele találkoznak?

A rablók hahotája tanúsítá, hogy az ötlet nagy részvétre talált. A tengerészek hidegen néztek maguk elé, míg Scudamore reszkető barátságoskodással

iparkodék egyik vagy másik rabló karjába fűzni a magáét, folyvást bizonyítva, hogy ő nem tartozik amazok közé.

– Csendesesen – kiálta Barthelemy, szigorú arcot öltve. A hajót nem fogják kifúrni, sem a hajósnépet felakasztani. Ez illenék holmi spanyol caperekhez, holmi nyomorú tunisi tengeri zsebmetszőkhöz, de nem mihozzánk, angolokhoz és franciákhoz. Az ilyenek rontják a zsványok becsületét, mint a spanyolok és törökök; hát azt akarjátok-e, hogy minket azokkal összezavarjanak? Mi magunk gyalázzuk-e meg a kalóz nevet, elismerve, hogy annak semmi köze sincs a becsülettel. Hát Róma legelső lakosai nem rablók valának-e? S nem hősöknek tartattak-e a yeomanek Angliában? A mi hivatásunk új színben előállítani a flibustier nevet. – Rolls kapitány, ön egész hajós népével együtt szabad, s mehet, merre akar.

A rablók közt zűrzavaros lárma támadt e szavakra. Sokan helyeselték a kapitány szavait, néhányan annál dühösebben iparkodtak azokat megcáfolni.

Barthelemy lábával dobbantott.

– Van, aki ellenem akar szegülni?

– Vagyunk! – kiálta Moody, eléje lépve, s oly közel víve a kapitány arcához fogai közt feltartott pipáját, hogy szinte kiszúrta vele szemét. – Én mondom, hogy bolond vagy, kapitány, s minden kalózok szokása ellen cselekszel, s ha vissza nem húzod szavadat, én magam lövök bele a hajóba.

– Azt hiszed? – szölt Barthelemy. – Skyrme! Fogd nyalábra ezt az embert, s kös-sétek őt meg a főárbochoz.

A rablók elszörnyedtek; Moody volt köztük a legvénebb, a legtekintélyesebb kalóz, kit soha egy kapitány sem mert megbüntetni. Rooberts újra inte Skyrme-nak, s az megragadva a főhajóst, minden rúgkapálódzásai dacára hozzákötözte őt a főárbochoz, úgy, hogy az két kezével az árbocot ölelte, s hátát kifelé fordítá, s folyvást szitkozódott, káromkodott, a pipát szájában tartva.

– Van még, aki ellenkezni akar? – kérde Barthelemy. A rablók közt egy elfojtott morgás volt hallható, de szavát senki sem hallatá.

Ekkor Rolls kapitányhoz fordult Barthelemy, s mialatt egy papírszeletet s írónádat vett elő táskájából, mondá:

– Rolls kapitány! Ön, reményilem, hogy szerencsésen fog megérkezni Londonba hajójával. Igaz ugyan, hogy ön ezt üresen fogja megbírói kezébe juttatni, hanem ön arról nem tehet. Minek tanúsításául, íme, én következő bizonyítványt adok önnek, mellyel magát otthon igazolhassa: „Mi, szabad lovagjai a szerencsének, bizonyítjuk mindazok előtt, akiket illet, miszerint Rolls kapitány, a «Neptun» brigantine főnöke, általunk a sík tengeren megtámadtatva, noha a kiállott zivatar miatt ágyúit és vitorláit egy részét elveszté, magát ellenünk másfél óra hosszat a legvitézesebbül védelmezte, s mindaddig meg nem adta magát, míg kilenc embe-

rünket s magát főkapitányunkat személyesen megölve, általunk tökéletesen el nem nyomatott, s csak így engedett bennünket a reábizott ezüst birtokába jutni.

Rooberts Barthelemy, kapitány.”

– Tegye ön hozzá – szólt közbe Rolls –, hogy így is csak Scudamore árulása juttatá önöket a zsákmányhoz.

– Helyesen – mondá Barthelemy, és azt is odaírta.

– Uraim! – kiálta közbe Scudamore remegve. – Hát énvelem mit akartok?

– Semmit sem – szólt Barthelemy. – Azt megígértük önnek, hogy egy hajszála sem görbül meg általunk.

– Igen – kezdé ez siránk hangon –, de ha a kapitányt szabadon eresztitek, s engem nála hagytok, mi történik velem?

– Azt én nem tudhatom – szólt Rooberts vállvonítva. Skyrme hangosan fölkacagott. Ez gyönyörű mulatság! – Az Istenért! Vagy mit is mondok? – hebegé Scudamore, Rooberts lábaihoz vetve magát. – Uraim, ne adjatok engemet ez ember birtokába vissza, ő nem fog irántam irgalmat ismerni. Ő egy rettenetes ember.

– Hahaha! – kacagott Skyrme. – Kapitány, el ne rontsd ezt a tréfát. Ha már elereszted a kapitányt, hadd vigye magával az orvost is; milyen fölséges mulatság lesz abból, ha ezt az embert majd otthon előveszik azért, hogy nekünk szolgálatot tett.

– Uraim! Ti derék férfiak! – szólt Scudamore, átölelve Rooberts térdeit. – Ti csak tréfáltok énvelem. Titeket mulattat az, hogy én így kétségbe vagyok esve, de ti nem akartok engem igazán elveszteni. Hiszen ti nem feledhetitek azt, hogy én nektek fontos szolgálatokat tettem, és fogok tenni még többeket is; én orvos vagyok, tinektek orvosra van szükségtek, vegyetek engem magatok közé, én éppen olyan ember, olyan ördög leszek, mint ti, nem fogok szégyenetekre válni, sohasem bánjátok meg, hogy velem megismerkedtetek. Kérlek, könyörgök! Szóljatok egy szót a kapitányhoz mellettem. Oh, ti derék, ti emberséges emberek; te szerezetre méltó vezér, ezzel a hősi arccal, nyújtsd kezedet, hadd csókoljam meg.

– Keljen fel ön – szólt röviden Rooberts. – Valóban, orvosra szüksége van társulatunknak, én felfogadom önt. – Mit? Orvost miközénk! – ordítá az árbochoz kötözött Moody. – Orvost, ki, ha meglövik valamelyikünk kezét, lábát, azt elfűrészeli? Elevenember-faragót? Méregkeverőt, ki miatt még csak meghalni sem lehet nyugodtan? Nekem nem kell! Nekem a hajóra ne hozzátok, mert én megölöm.

– Moody! – kiálta Rooberts. – Egy szavadat se halljam többé. Én akarom, és úgy lesz. Te parancsolsz a kötelekkel és vitorlákkal, egyébre semmi gondod.

– Kérlek, jó uram – szólt Scudamore könyörögve közelítvén Moody felé. – Ne keserítsd derék kapitányunkat, hisz te olyan jó embernek látszol, én téged nagyon foglak szeretni.

– Gyere hát közelébb – szólt Moody –, ide mellém, hadd lássalak. – S mikor anynyira ment hozzá Scudamore, hogy lábaival elérheté, egyet rúgott rajta, hogy szinte hanyatt esett.

– Legények! – kiálta erre Rooberts. – Hozzátok elé a tengeri macskát! Verjetez harmincat ez ember hátára! Aki parancsaimnak ellenszegül, meglakol.

A kalózok hirtelen előhozták a kilencágú korbácsot, melynek mindegyik végére gomb volt kötve.

– Csak tétovázás nélkül – parancsolá Rooberts. – A büntetés alól nincs kivétel.

Moody szemei kidagadtak a düh miatt, amint a kilencfarkú macskával közel mentek hozzá, elkezde dühösen rugdalózni jobbra-balra, amivel azt nyerte, hogy ott ütötték, ahol éppen hozzájutottak, s úgy megrakták tetőtől talpig, hogy még a pipa is kiesett a szájából végtére.

Rooberts hidegvérrel várta végig az executiót, melynek végeztével odahívá Scudamore-t, hogy írja alá nevét a kalózok névkönyvébe.

Scudamore mohó örömmel kapta el a kezébe nyújtott írnádat, s oly borzalmas vígsággal írta oda nevét, mely magukat a rablókat is megdöbbsenté, s azzal kacagva fordult Rolls kapitány felé, gúnyosan kiáltva:

– Ha eljut ön Londonba, adja hírül a kormánynak új alkalmaztatásomat.

Skyrme vállára tette iszonyú tenyerét, s fogai közt mormogá:

– Te fickó, belőled gyönyörű ördög lesz valaha. – Legalábbis akkora, mint bármelyik közületek.

E pillanattól fogva oly otthon érezte magát az orvos új körében, mint bármelyike a kalózoknak. Mint valami pokolbeli nemeslevelet mutatá föl társai előtt a lajstromot, aláírt nevével, kérkedő tekintettel utalva bünszabadalmára, s oly arccal nézve le Rolls kapitányra, mint valami újdonsült kamarás, ki most kapta meg az aranykulcsot, egykori kollégáira.

– Most, Rolls kapitány – szólt Rooberts –, ön ismét hajója birtokába teheti magát. Azonban, nehogy úgy járjunk, hogy orvosáért cserében főhajósunkat itt felejsük önnek: oldjátok el Moodyt az árboctól.

Két kalóz teljesíté a parancsot, erősen őrizkedve a főhajós lábaitól, ki csak azon törekedett, hogy valamelyiket emberül megrúghassa. Midőn kezeit szabadon érzé, első dolga volt azt, amelyik legközelebb állt hozzá keze föloldozói közül, irgalmatlanul pofonútni, második pedig az, hogy kurta pipáját fölszedte, és szájába dugta.

– Moody! – szólt a kapitány, összefonva karjait. – Az imént megbüntetélek, mint kapitány alattvalóját; most, hogy kiálltad a büntetést, ismét úgy állunk szemben, mint férfi férfi ellen, ha tehát sértve érzed magadat általam, végy fegyvert kezébe: én kész vagyok neked bárminő lovagias elégtételt adni, s ha kívánod, megvelekszem veled.

Moody egy szót sem felelt; csak hirtelen leveté kabátját, felgyűrte ingujjait, leoldá nyakraalóját, s villogó szemekkel tekintgete szét fegyver után.

– Adjatok neki fegyvert – mondá Rooberts. – Mi kell? Pisztoly vagy kard?

– Adjatok kardot – hörgé rekedten Moody –, így közelebb leszünk egymáshoz.

– Csináljatok helyet, ti fickók, ennek a derék férfinak; menjetek a keze ügyéből, mert ő azután vágni fog, akit csak elől-utól talál. Megbocsát ön, Rolls kapitány, hogy hajóján végezzük ügyünket, de amely közönség előtt történt a sérelem, az előtt kell véghezmenni az elégtételnek. Nos, Moody, készen vagy-e? Adjatok jelt, ha készen van.

Moodynak azonban nem sok készülés kellett; amint a kezébe adták a kardot, miután annak lapjával egyet jót húzott az átadó hátára, dühösen nyargalt a kapitány felé, s kardtávolnyira érve hozzá, ott elkezdett csodálatosan dühös vagdalozásokat tenni minden oldalra, úgy, hogy ha tizenkét ember állt volna mellette körös-körül, azt mind a tizenkettőt okvetlenül összevissza kaszabolta volna; csupán csak annak az egynek nem ártott, aki előtte állt.

A kapitány csak tréfálni látszott vele. Alig mozdította meg néha-néha kinyújtott karját a dühös csapások ellen, miket ellenfelének dühe nem engedett kiszámítani.

– Vigyázz hát! Most mindjárt a kardomba futsz! Moody! Ki ne üsd a szemedet. Ide nézz, öreg, hisz nem ott állok, ahova vagdalsz. Ne üss hát olyan nagyokat felém, hisz azt kell hinnem, hogy meg akarsz ölni.

Valódi bandita-párbaj: a vívók egyikének dühe, másikának ingerkedései, a körülállók durva nevetése, gúnyoló, bosszantó megjegyzései lovagok bajvívásán nem szoktak rendén lenni, valamint azon törekvés sem, hogy az ember ellenfele kardját bal kézzel elkaphassa, amit Moody egypárszor szinte megkísértett, de sikertelenül.

A kalózok hahotája még dühösebbé tette a főhajóst, ki tökéletesen kijött a sodrából, midőn egyszer félretekintve, megpillantá, hogy Scudamore orvos szintén ott ül a kacagók között, sebészi szereit szétterítve térdein, s ördögi zöld szemével gyönyörteljesen hunyorgatva felé. Már ez oly dühbe hozta a kalózt, hogy rögtön ott akarta hagyni a kapitányt, s fogcsikorgatva az orvosra rohant.

– Hohó, jó öregem, a tengerbe ne szaladj! – kiálta Rooberts, útját állva a kalóz-
nak, mire ez elfeketült képpel neki fordult, s bal kezét szeme elé tartva, vaktában veté magát ellenfelére, kit egyetlen csapással vélt megsemmisíthetni, úgy, hogy kardjának hegye a földben állt meg. Rooberts kikerülé a csapást, s egy dőféssel

keresztülszúrta a főhajós jobb karját; a roham miatt markolatig ment rajta keresztül a kard.

Moody azon pillanatban bal kezébe kapta át a kardot; a két küzdő, mell mellhez szorulva, állt egymás mellett, midőn Rooberts hirtelen banditai ügyességgel a földre hajtá le ellenfele kardját s lábával ráhágva, lefegyverzé azt, s mellberagadva, odahajítá társai közé.

Scudamore szolgálatteljesen futott a megsebesült ápolására.

– Ide ne jöjj! – ordíta az rekedten. – Hozzám ne érj, mert megráglak, úgy teszek a sebemre, mint az orángutáng a falevelet.

Az ember nem engedé sebének bekötötni, dúlt-fült maga körül, véresen dulakodva társaival, kiknek nagy munkába került, míg egyik kezét lekötötték egy targoncához; még azután sebesült karjával öklelődzött; mikor ezt is lefogták, lábaival iparkodott lehetőleg befolyást szerezni, s mikor már azokat is árthatlanokká tevék, akkor harapott, mint egy veszett állat. Csak midőn száját végre fölpeckelék, lehetett az orvosnak a sebet bekötözni, s a vért elállítani.

– Milyen romlottak az öreg úr fogai – szólt Scudamore gonosz hunyorgással tekintve Moody torkába. – Egy párt alkalmasint szükség lesz belőlök kihúzni.

Moody csak egy vadállati ordítással felelhetett e borzasztó fenyegetésére az orvosnak, kinek nem haraphatta el a kezét, midőn azt ép, egészséges fogain végigjártatá.

Rooberts ezalatt feloldoztatá a többi megkötözött tengerészeket, tudtukra adva, hogy fegyvereiket megtalálандják mind a kormányosi kabinetben, melynek kulcsát akkor adandja át, midőn ő is elhagyja a brigantine-t.

Azzal Rollshoz lépett, nyájasan meghajta előtte magát, s kezét nyújtá neki.

A tengerész rövid gondolkozás után elfogadta a nyújtott kezet.

– Jól van – monda –, elfogadom, azon reményben, hogy egykor ismét találkozni fogunk.

– Az, reményem, hogy minél hamarabb meg fog történni. Nekem valami sejtélem azt súgja, hogy én önt egykor diadalmas csatában fogom megölni, Rolls kapitány.

– Nekem pedig azt súgja valami, hogy én önt, Barthelemy Rooberts, fel fogom egykor akasztatni.

– Köszönöm a jó szándékot. Apropos: önnek nincs több egy hordó vizénél és egy tonna kétszersültjénél. Ez nem fog eltartani hazáig. Bátorodhatom önnek a magaméból ajánlani?

– Elfogadom. Reményem, hogy az ára ki van fizetve. – Oh, szót sem érdemel. Szívesen adnék önnek egy pár ágyút is kölcsön, Rolls kapitány, nehogy minden himpellér meggyalázhassa önt, míg útban lesz.

– Azt nem tanácslom önnek, mert ha két ágyúm volna, aligha meg nem kísértcém elrablott ezüstöm visszafoglalását.

– Ön derék fiú. Tehát majd máskor találkozunk. A viszontlátásig.

A két kapitány megrázta egymás kezét. A rablók ezalatt áttakarodtak saját hajójukra, néhány tonna vizet és kenyeret hengerítve át ellenfeleik hajójára. Barthelemy átadta a tengerészeknek a kormányszoba kulcsát, s azzal egy szökéssel hajója párkányán termett, a hajósok néhány csáklalökést adtak a brigantine-nak, kifeszítették vitorláikat, háromszor hurraht kiáltottak, sipkáik levegőbe hajigálása mellett, s fél óra múlva két ellenkező irányban repülő vitorla látzott a sík tengeren, egymástól mindig messzebb, messzebb távozva.

II.

Rooberts Barthelemy neve ismeretes lón az Óceánon. A hollandi és portugál hajósok reszkettek előtte, ha a sík tengeren vitorláit megismerék, s ha kétségbeesett üldözés után biztos kikötőbe menekültek, Rooberts utánuk rontott, s ott a kikötő ágyúi előtt fosztá ki őket, s ha megtámadák, összelöveté az egész partvárost, s felgyújtá erősségeit.

Vége-hossza nem volt a kalandoknak, miket róla az emberek egymásnak beszélni tudtak.

*

Hispaniola déli partján, egy kies völgy hajlásában áll egy kis faház, eleje befutva szőlővenyigével, ablakában virágcserepek, ereszen tolláskodó galambok, ajtajában törleszkedő fehér macska.

Kétfelől mellette sövényvel körülkerített gyapotültetvény terül, melynek négyszegű zöld tábláit oly jólesik messziről meglátni az utazónak, ki Szent-Domingo belsejéből jó, s egész nap rengeteg hegyszakadékot közt utazva, estenden meglátja ezt a kis kunyhót, füstölgő kéményével, nyugalmas völgye mélyén.

Ugyan ki lakhatik abban?

Néha a holdéj csendében édes zengzetes dal hangzik föl a völgyből. A hajósok, kik édesvizet meríteni kiszállnak, bámulva hallgatják azt a magányban.

Vajon ki lakhatik ottan?

Egy alkonyatban könnyű csónak evezett e parthoz, három férfi ült benne; egy kiszállt, a másik kettő ott maradt.

A partra szállott szép barna, életvidám arcú ifjú volt; ajkai, szeme tele szenvedéllyel, göndör fūrteivel szabadon enyelgett a szél, s azok alatt őszinte, tiszta homlok derült.

Oly vidáman tekint széjjel, mint ki messzeútról szűlőtte földére lépett, s ismerősen jó elébe minden fa, minden bokor.

Vállán egyszerű tengerésszubzony van, fején kerek szalmakalap, fehér inggallérra ki van hajtva tágan kötött nyakkendője fölfe; valami kedélyes hajóslegénynek vélhetjük, ha rátekintünk, ki hosszú tengerjárása közben útba ejtette ősi házát, hogy egy rövid órára meglátogathassa.

Az ösvény most is úgy van, mint ahogy elhagyá, valamivel járatlanabb még, mint akkor; a galambok éppúgy tollászkodnak, a fehér kandúr éppúgy mosdik az ajtóban, mint azelőtt.

A jövevény csendes léptekkel közelít a küszöbhez, halkan fordítja el a kilincset, s feltárja a kis hajlék ajtaját.

Ott benn nagy karosszékben vén, elaggott asszony ül, ez a jövevény nagyanyja; körülfe három ifjú lány – kettő szőke, a harmadik barna, csillagszemű, hajnalarcú; a kettő a jövevény testvére, a harmadik, a legszebbik – eljegyzett arája. Ott ülnek guzsalyaiknál, finom gyapotfonalat fonva.

Amint megpillantják a belépő ifjút, felsikoltnak valamennyien

– Villiam! – A két testvér eléje fut, és nyakába kapaszkodik, a nagyanya nem tud már futni, csak karját tárja elé, legutoljára marad a menyasszony, hogy leghosszabban maradhasson keblén.

Van öröm. Alig találják helyét a kedves jövevénynek, ültetik ide is, oda is – ki-ki maga mellé; száz kérdést intéznek hozzá, s egyre sem várják be a feleletet.

– Egy egész éve, hogy nem láttunk – szőlt az öreg anya könnyező szemekkel.

– Egy egész örökkévalóság – rebegi a menyasszony, fejét vállára hajtva.

– Ugye, nem hagysz el bennünket többé? – kérdi a legifjabb testvér, bátyja nyakába akasztva magát, mintha azáltal lekapcsolhatná őt.

– Egy óráig maradhatok. A hajó a magas tengeren áll, míg legényeim édesvizet töltenek a hordókba.

– Tehát még mindig távol kell lenned tőlünk? – kérdé sóhajtvá az öreg asszony.

– Fájdalom, igen. Azt hívém, hogy rövidebb idő alatt érhetek célta, de a sors ellenem van; mikor már azt hiszem, hogy elértem, ismét továbbtaszít. Kétszer volt már kis vagyonom, szerencsétlen esetek mindannyiszor megfosztottak tőle, s ismét újra kellett kezdenem.

– Szerencsétlen esetek? – szőlt az ifjabb testvér, elragadva a beszédből egy szót.

– Hajótörések, ugye, meg tengeri rablók?

– Igen, a hajótörések.

– Hát a tengeri rablók nem? Mi téged legjobban féltünk azoktól; mennyiszer beszéltünk róla, hogy ha azok elfognának, megölnének, s aztán, hogy megsirattunk akkor mindig.

A jövevény mosolygott.

– Ne féltés te azoktól engem, jó leánykám. Nem bántanak azok engem. Legfőlegb vagyonom veszik el, s ti engem szívesen fogadtok, ha anélkül jövök is vissza, ugyebár?

– Bár el se mennél soha – rebegé a szép menyasszony.

– Nem, kedvesem; azt nem akarhatom, hogy ti életek fogytaig itt e telepítvényen szükölködjete; oh, én boldogságban, jólétben akarlak benneteket látni; el akarlak vinni valami szép, nagy városba, ahol barátságos nép közt élhessetek, hogy e szép arcokat ne süsse el a nap, e gyöngéd kezeket ne durvítsa el a munka. Meglássátok, én még megérem azt.

– Tedd hozzá: „Ha Isten segít!” – szólt közbe az öreg anya. – Istennel kell kezdeni minden munkát, úgy fog az Istennel végződni. Szoktál-e még imádkozni, Villiam?

Az ifjú felsóhajtott.

– Sok ájtatos imádságra tanítottál egykor, anyám.

– Azokat el ne feledd. Lásd, mi teérted mindennap imádkozunk.

– Igen, bizony – erősíté a kisebb testvér. – Én is, meg Julietta is. Nagyanyánk imádkozik a könyvből, s mikor ő elvégezte, mi meg azután egy hosszú imát mondunk el, amiben előszámláljuk mindazt a jót, amit néked Isten megadjon, s mindazt a rosszat, amitől megőrizzen; vihartól, betegségtől, hajótöréstől, éhségtől, szomjúságtól, cápáktól, vademberektől és kiváltképpen Rooberts Barthelemytől. Az ifjú nyájasan tekinté le a leányka fejére.

– S miért Rooberts Barthelemytől? – kérdé tőle mosolyogva.

– Mert az egy gonosz, istentelen kalóz, akinek senki sem állhat ellen, ki az ördög-gel van cimboraságban, s akiket elfog a tengeren, mind lassú tűzön égeti meg vagy a tengerbe fojtja.

– Ez talán nem lesz igaz. Rooberts sohasem bánt senkit.

– Oh, mi tudjuk jól, mert mi mindennap órála is megemlékezünk imádságunkban.

– Igen? Órála is?

– Úgy ám. Mindennap háromszor keresztet vetve magunkra, imádságunk után tesszük, hogy az Isten merítse el a tenger fenekére ez átkozott szörnyeteget, ki miatt téged mindennap féltünk kell.

– S ti mindnyájan meg szoktatok emlékezni Roobertsről imáitok végén? – kérdé az ifjú sorba átölelve a kedves lánykákat.

Azok sírva és nevetve csüngtek nyakán.

– Julietta! – szólt az egyik. – Énekeld el Villiamnak a dalt, amit róla s a kalózról készítél.

– Te dalt készítél rólam s a kalózról? – kérdé hízelt arccal az ifjú.

Julietta arca rózsapirossá gyúlt, előbb átölelteté pálmakarcsú derekát, szemérmesen húzódva vissza, azután eléneklé a dalt, belső melegségtől rezgő édes hangon:

*„Útra kelt a fehér galamb
Utána a sötét ölyű,
Az egyik az én kedvesem,
A másik a kalózvezér.
Közöttük állj, erős Isten!
Adj jobb kézzel, adj bal kézzel,
Szellőt a galambnak,
Villámot az ölyvnek.
Az én galambomat
Hozd vissza fészkére.
A fekete ölyűt
A tengerbe sújtsad!”*

– Érted? – szólt az ifjabb testvér. – Az a galamb te vagy, és az az ölyv: az Rooberts Barthelemy.

Az ifjú csókjaival árasztá el mind a három szép leányzót, akik közül egy sem sejté, hogy a kedves, édes testvér és a még édesb vőlegény, ki őket oly forrón karolja, az maga Rooberts Barthelemy.

Úgy van. Egykor Barthelemy neve Villiam volt. Az a csendes hajlék látta őt felnőni, az a reszketeg öreg nő tanítá őt imádkozni, ezek a vidám gyermekek taníták őt szeretni.

Két család vándorolt ide, egyik Irlandból, másik Korzikából, s itten telepedett meg; apa, anya nagyhamar elhalt az idegen éghajlat alatt, s a két családból lett egy; Julietta mint Villiam testvére nőtt fel annak menyasszonyává.

Szegények voltak, s Villiam szívét bántotta, hogy kedvesét és családját nyomorban lássa, s a jobb sors után ábrándozót sokszor lehete látni, mint állt kunyhója küszöbén, elmerengve a sík tengeren futó hajók után, s gyakran találkozék az édesvizek forrásainál partra szállt hajósokkal, s hallgatá azok mesés kalandjait, aranyfövényt termő országokról, kincsek partjairól, tengerész szerencséről, s ha ilyenkor visszatért kunyhójába, szavát sem lehete venni.

Egy napon elhatározá magát, tudtára adva családjának, hogy az ő boldogságukért elmegy szerencsét keresni, búcsút vőn azoktól, s fölszegődött egy rabszolga-kereskedő hajójára.

Mint siratták, midőn elment, mint omlottak karjaiba, mint futottak utána, ismét és ismét újrakezdve a búcsúzást; mint feledé el szűz tartózkodását a szelíd menyasszony az elválás pillanatában, s mint karolta őt át hevesen, zápor csókjaival s özön könnyeivel borítva el arcát, s mint rogyott le a parton fájdalomtól elalélva, midőn a csónak tengerre szállt, a testvérek fehér kendői még azután sokáig lobogtak, utána integetve a távolból; óh, mindez örökké elevenen maradt meg Villiam szívében; pedig abba később sok mindenfélét írt be a sors.

Szorgalmáért és becsületességéért megszerették a hajón, előbb kormányossegéd, később maga lett kormányos, s már útban volt hazafelé, józanul megtakargatott keresményével, már látta képzeletében a kunyhót, a családot, melynek jobb sorsot fog adni, midőn egyszer rajtok csap egy kalózhajó, s rövid ellenállás után elfoglalja hajójukat.

Villiam egymaga tíz ellen védte magát, hasztalan, a túlnyomó erő legyőzte. Már villogtak a mellének szegzett kések, midőn a kalózok kapitányának rekedt hangja hallatszék:

– Azt a fickót nem kell bántani! Hozzátok őt elém élve. A kalózok vállaikra kapták az ifjút, s vezérük elé vivék. Villiam borzadva néze annak halálfej-arcára. Davis volt az, a tengeri ördög.

– Te derék verekedő vagy – szólta Davis bántó fahangjával. – Kár érted, hogy becsületes embernek termettél, derék kalóz válhatnék belőled. Fickók! Adjatok neki inni kulacsaitokból.

Egy gazember odatartá Villiam ajkaihoz a rummal tölt calebasset; ő undorodva fordítá el tőle száját. A kalózok poharaiból inni annyit jelentett, mint szövetségükbe fölvetetni.

– Haha! – kacagott a kapitány ajktalan fogai közül. – Te durcás legény vagy. Lát-tál-e már embert kikötve a középárbochoz, mikor a nap legmelegebben süt? Vagy hallottál-e olyan tréfát, midőn valakit meztelenül nyers bőrbe varrnak, s kiteszik az égető déli sugárba, amikor a testéhez tapadt bőr összefacsarodik rajta?

– Kínozhatsz – szólta Villiam nyugodt odavetéssel.

– Azért sem kínozlak – szólta Davis. – Legények! Oldjátok fel ezt a fiút, s megbecsüljétek, valaha nagy ember lesz belőle. Amióta kalóz vagyok, ez az első suhanc, aki dacolni mer velem; vigyázzatok rá, még valaha utódom leend.

Villiam ott maradt a kalózhajón, s azt remélte, hogy tán egyszer majd egy hatalmasabb ellen le foga győzni, s akkor ő is megszabadul.

Egy hét sem múlt el csata nélkül, a kalózok megtámadtak minden hajót, mely látkörükbe tévedt, magukénál sokkal nagyobbakat, s mindig győztek; az ellenfél vesztett, vagy megadta magát, a szerencse a rablókat pártolta.

Egyszer végtére két hadihajó fogta elő a tengeri ördögöt. Villiam most már teljes reményében volt a szabadulásnak. Az ellenfél hajóin nyolcvan ágyú volt, s kétszáz ember; a rablókén harminc ágyú s hatvan ördög.

Mikor észrevették a kalózok, hogy nem futhatnak el többé, vakmerően nekitámadtak az egyik ellenfregattnak, s az első ágyúsortúzzal egy tüzesített golyót lőttek annak löporkamrájába. A gálya a levegőbe repült; erre a másik üldöző megfordította vitorláit, s gyáván elfutott a kalózok elől.

– Ez hát a becsületes embernek sorsa? – gondolá magában Villiam, midőn körülte a győztes kalózok diadalhangozása hangzott, s azzal a legközelebb állóhoz fordult, s megszólítja:

– Adj innom a poharadból.

A megszólított kalóz Skyrme volt.

– Nagyon jól van, fickó! – kiálta a Herkules, széles tenyerével az ifjú markába csapva. – Tudtam, hogy ez lesz a vége! Azzal a kapitány elé vezette az újoncot, s ott az egész nemes társaság színe előtt e nevet írta a fekete könyvbe az ifjú: Rooberts Villiam.

Így lett Villiamból Rooberts Barthelemy.

*

A testvérek, a menyasszony, az öreg anya kisírták, kiörülték magokat. Az óra múlt, a jövevénynek ismét menni kellett.

Egy fillért sem adhatott családjának, pedig hajója kincsekkel volt teli. De az rablott jószág volt mind, s Villiam nem vihetett átokterhelt vagyont azon föld alá, mely alatt kedvesei laktak szegényül, de lelki tisztaságban.

Az ősz anya megcsókolá, megáldotta, fejére sírta könnyeit, a leánykák elkísérték a partig; Julietta átölelte nyakát, a két testvér hátrább maradt, hogy a szeretők édes titkos beszélgetéseit ne zavarják.

– Mikor fogsz ismét visszajönni? – kérdé suttogva a leány.

– Majd ha boldoggá tehetlek.

– Engem csak szerelmed tesz azzá. Az én boldogságomért nem kellene a tengeren túl menned, az én boldogságom az volna, ha mindig láthatnálak.

– Így gondolkoznak a gyermekek; bár maradhatnánk örökké azok. De lásd: szegény ember keze alatt szegény minden, még a boldogság is.

A leány fejét csóválta.

Eközben egy bokros csalithoz értek, mely a partot eltakarta a szem elől; itt megállítá az ifjú a leánykakat.

– Ne jöjjetek tovább; társaim durva hajósok, nem akarom, hogy elválásunk érzelmeit zavarják. Térjetez innen vissza. Öreg anyánk vár reátok.

A két testvér sok csók, ölelés és könny után visszafordult, a menyasszony még ott csüggött az eltávozó nyakában, s forró hangon suttogá:

– Vigy el engemet magaddal.

Az ifjú egész valójában megrendült e szóra, s elsápadt arccal nézett a leányra, ki mint tépett folyondár karolta körül vállait.

– Mit gondolsz? Te velem jönnél – a tengerre?

– Oh, én boldog volnék mindenütt, ahol te vagy. Én nem félném a zivatart, a te arcod látása ott is bizalommal töltene el engem. Boldog volnék, ha oszthatnék minden veszélyt, minden nyomort, amelynek te most magányosan mégy elébe; s ha nem akarná Isten, hogy valaha célt érhessünk, legalább együtt halhatnék meg veled.

Az ifjú arca mindig jobban elsötétült. Mennyi szerelem! Mennyi önfeláldozás! Egy megnyílt paradicsom előtte. De a paradicsom ajtajában áll az angyal a lángkarddal, és azt mondja: vissza innen, a te neved Rooberts Barthelemy!

– Sokszor gondoltam reá – szólt a leány rebegve –, hogy ha majd egykor hazajössz, s kérdeni fogod, hol van Julietta? Miért nem szalad előmbe? Akkor majd egy virágos halomhoz fognak elvezetni, és azt mondják: várt sokáig, a várásban megtört szíve, elhervadt, most itt pihen; nem fogja-e ekkor azt mondani szíved: miért nem vittem őt magammal?

– Ne szólj! Ne szólj! – kiálta fájdalmában elfulladva az ifjú. – Amit kívánsz, az lehetetlen. Eredj vissza.

A leány fehér lett, mint a lilium, karjai lefoszlottak kedvese nyakáról, termete összehanyatlott, szép feje vállaira hajolva.

Az ifjú karjaiba fogta az elalélt leánykát, s lefektetve gyöngéden a selymes pázsitra, egy csókot nyomott halavány arcára, s azzal elfutott a sűrű bokrok közé, mint kit az örülség kerget.

*

Barthelemy feltűzé vörös tollát kalapjára, társai közé lépett, szemeiben nem könny ragyogott, hanem tűz; ő ismét Rooberts volt, a büszke, a merész, a kalandos rablóvezér.

Fejének büszke tartása, szilaj tekintete, elhatározott mozdulatai megtagadák az egy óra előtt szelíd, ábrándos vőlegényt.

Első tekintetre észrevették éles szemei az arcokon elterjedt mogorvaságot; eltávozása óta megváltozott a rablók hangulata vezérük iránt. Valaki kitalálta és megsúgta nekik, hogy a vezér szerelmi kaland után jár.

– Mi bajotok? – kiálta Rooberts, végigjártatva szemeit arcukon. – Miért néztek oly savanyú pofákkal szemembe? Szóljatok.

A rablók félrehúzódtak durcásan, Moody zsebbe dugta kezeit, s kurta pipájából majd kiszíttá a lelket, s a fellegeket nézte.

– Beszélj te, vén Lucifer, mi lelte e suhancokat? Mijök fáj? – Hm, vezér – szólt a rabló összefonva karjait, s hátát megvetve egy korongnak. – Tudod-e, hogy mi hite van a kalóznak? Ez a hite: nem félni senkitől, és nem szeretni senkit.

– Jól tudom. Hát félek-e én?

– De szeretsz. S aki szeret, az sóhajtozik, aki szeret, az érez, és aki érez, az nem való kalóznak!

– Tehát ti azt hiszitek, hogy ha én tán egy némberről találnék gondolkozni, nem volnék olyan jó, mint bármelyik közületek?

– Nem volnál az, vezér! Aki szerelmes, az mindig a jövőre gondol, s elébb-utóbb arra vágyik, hogy valami csendes fészekbe félrehúzhassa magát, s ott boldogan élhessen, halhasson és megvénülhessen másodmagával. Az mindig a holdvilágot nézi, s megborzad, ha megszólítják, az megveti társait, s jobb akar lenni náluknál. Az ilyenképp miközénk nem való. Látod, vezér, én sohasem szerettem életemben senkit, senkit, mondom, még csak magamat sem, s ezek a vad fickók itt körüléd, mind úgy állnak itt, mint az ágrólszakadt, kinek sem apja, sem anyja, sem felesége, sem szeretője. Az ilyen való tengerre, az ilyen való tengeri rablónak, akinek, ha a vihar ordít, a golyó süvölt, nem jut eszébe a csendes gunyhó és a szerelmes leány. Nem számunkra termett ez a virág! Ma megölel, megcsókol, holnap megcsal és elárul. Egyszer jutott csak eszünkbe, hogy Párizsból egy hajó némbert szállíttassunk magunknak. A Salpetriére-ből válogattuk őket; legalább nem kellett attól tartanunk, hogy beléjök szeretünk. Ejh, az sem tartott sokáig; ez a kalóznép nem sokat szokott tréfálni; ha megdühítik, nem üt, hanem gyilkol, egy hónap alatt alig maradt egy-kettő belőlük. Az ilyen érzelmek erkölcstelenítik a kalózt.

– Tehát ti azt hiszitek – viszonzá Rooberts, merően szemébe nézve a rablónak –, hogy keményebb szívetek van, mint nekem, mert semmi sem világít rajta keresztül? Ezt alkalmatok lesz bebizonyítani rögtön. Figyeljetek rám. Az éjjel egy portugál kereskedelmi flottával fogunk találkozni a sík tengeren, negyvenkét kereskedőhajó, két erős hadigálya kíséretében jó a Todos los Santos szigetek felől, pénzzel s áruneműekkel megrakodtan. Ha akartok merényletet látni, mely csodálattal töltendi el a fél világot, jertek velem.

– Tán csak nem állítod azt, hogy e negyvenkét hajót el akarod foglalni? – kérdező Skyrme.

– Azt nem, hanem megtámadni azt, mely a leggazdagabb teherrel megrakodva jő, s ott az egész flotta és valamennyi hadihajó színe előtt elfoglalni, s mind a többi negyvenegy hajó közül elhozni azt magunkkal.

A rablók kétkedve tekintének Rooberts arcába, nem tudva, hogy tréfál-e, vagy komolyan beszél?

– Itt lesz alkalom megmutatni, kinek van helyén a szíve! – monda Rooberts. – Száz ember fog jutni mindegyikünkre, s módjában leend egyenkint mindenkinek minden percben egy olyan csodát követni el, hogy maga is elbámuljon rajta később.

– Kapitány – monda Asphlant, hosszú gondolkodás után –, ez határos a lehetetlenséggel.

– Egy perc előtt szíveitek keménységével dicsekedtetek mindannyian; úgy látszik, Moody nem jól tolmácsolta érzelmeiteket, midőn azt mondó, hogy a kalóznak semmitől sem kell félni, s nem nézni a jövőndőt. S ti akartok engem merészségre tanítani? Menjete! Aki fél velem jönni, közel a part, kiszállhat, s menjen anyjához haza! Én, ha harmadmagammal maradok is, amit kimondtam, megteszem, mert én nem csak akkor tudok bátor lenni, ha rumtól vagyok ittas, miként ti, hanem akkor is, midőn arcom még kedvesem könnyétől nedves!

A rablók megalázva húzódtak félre, megdöbbenve vezérük óriási vakmerősége előtt. Rooberts észrevevé a nagy, de kedvetlen hatást, s buzdító jókedvvel fordult újra feléjük:

– Hát aggódtok-e ti, midőn én elől megyek? Hát ha én azt mondanám tinektek: jertek velem a tenger fenekére, rohanjuk meg a tengeristent s húzzuk ki szakállánál fogva a napvilágra, én elől megyek! Nem jönnétek velem? Hát ha azt mondanám, izenjünk hadat a fél világnak s vitorlázzunk be a Themze torkolatába, és vessünk tüzet a Towerbe! Én elől megyek! Elmaradnátok-e? Ha azt mondanám: nyomorúság a földi harc, jertek velem a pokolba! Nem jönnétek-e oda is velem?

A rablók dühödttel lelkesüléssel ordítónak fel: veled megyünk! S kezeiket nyújtók Barthelemynek, ki azokat sorban megrázta.

– Így, vén fiúk, így! Mi a szerencse fiai vagyunk, s a szerencse védistene a vakmerőknek. A tenger rabszolgánk, a vihar játszótársunk, örömünk a halál! Amire más gondolni sem mer, mi azt véghezvisszük.

– Hurrah! Éljen Rooberts Barthelemy! – ordító az egész sereg, süvegeit hányva a levegőbe.

...Az est leszállt, a kis kunyhóban kézösszetéve imádkozók három angyal, hogy az átkos szörnyeteg Rooberts Barthelemyt, ki a tengeri utazóknak réme, az Isten süllyesse el a tenger fenekére...

Az éj előjött, miriád csillagaival nézte magát az ég a tenger tükrében. A látkörön negyvenkét hajó tűnt elő, egymástól szabályos távolságyira.

Kedvező szelük van, a legénység nyugodtan alszik mindenütt: az örök az árbocokosarakban ásítózva hirdetik, hogy egy vitorla közelít szemközt, a kapitányok megértik a tudósítást, s másik oldalra fordulva ismét elalszanak.

A szemközt jövő hajó rövid ideig tétovázva, végre egyenesen a középen álló hajók egyikének, a Tritonnak tart. A Triton kapitánya éppen nyugodtan alszik függőágyában, midőn a hajóspatron belép, s jelenti a közelgő hajót. – Hát tisztelegjetez neki – szól ez morogva, s magára vonja paplanát.

A szemközt jövő hajó erre megáll, egy dereglye oldódik el róla, melyben hat ember ül, s erős evezőnyomásokkal a Tritonhoz siet.

A dereglye senkit sem látszik nyugtalanítani, odaérve, a férfiak közül három benne marad, másik három fölkapaszkodik a fedélzetre.

Egy közölök a kapitány után kérdezősködik, kivel sietős beszédje van. Mutatják neki a kabint, melyben a kapitány alszik. Ez belép, a másik kettő az ajtóban marad.

– Mi baj már ismét? – kiált fel bosszúsan a kapitány, kiemelkedve ágyából; erre az idegen csendes hangon viszonzá:

– Egy szót se, uram... Én Rooberts Barthelemy vagyok. A kapitány megmerevült a borzalomtól. A kalóz nem szegzett mellének pisztolyt, nem fenyegette halállal; csak annyit mondott neki: én Rooberts Barthelemy vagyok.

– Mit akar ön? – kérdé ez fogvacogva.

– Ön ellen semmit – szólta a kalóz. – Csupán egy kérdésemre kérek feleletet: mondja meg ön nekem, e negyvenkét hajó közül melyik van legbecsesebb teherrel megrakodva?

– Azt kérdi ön, melyik van legbecsesebb teherrel megrakodva?

– Ha ön lelkiismerete elleni dolognak tartaná e kérdésemre válaszolni, akkor az ön hajóját viszem el magammal; ha pedig becsületével összeférhetőnek találná engemet megcsalni hamis adatok közlése által, akkor bizonyos lehet ön róla, hogy vasat fog enni, és tengert fog inni rá.

A kalóz határozott beszéde, az ajtóban álló marcona arcok látása csakhamar határozatra bírták a kapitányt. Ígérte, hogy meg fogja a kérdéses hajót mutatni. Különbten teljes reménye volt, hogy ha a kalózok azt meg merik támadni, bizonyosan ők vesztenek rajta.

– Öltözzék fel ön, és jöjjön velünk – mondá Rooberts.

– Hogyan? Én önnek hajójára?

– Nehogy elárulhasson ön bennünket, jelt adva a többi hajóknak. Semmi ellenvetés. Nekem a legjobb hajót kell bírnom, ha azt nem akarja ön, hogy megelégedjem az ön hajójával. Előre!

A kapitány engedett a kényszerítésnek, felvette ruháit, s a három rabló által közrefogva, anélkül, hogy saját embereit figyelmeztetni merné, követé a kalózokat a csónakba, mely a hajóhoz ismét visszavezett.

A többi hajókról azalatt nyugodtan nézték, mint értekezik az idegen hajó a Tritonnal, s nem találtak az egészben semmi gyanakodásra méltót.

Az elvitt kapitány a tengeri ördögre érve, kimutató Roobertsnek azt a gályát, melyet az keresett, becsületére fogadva, hogy a legdrágább terhet viszi. Hanem azt elhallgatta, hogy ugyanazon hajó negyven ágyúval, s százötven főnyi őrséggel van ellátva.

A tengeri ördög rögtön megfordult, s a mutatott hajó felé kezdte farolni.

Egy nagy háromárbcos gálya volt az, nehézkes alkattal, fölcifrázott orra, fedélzetének alkotása, talajzata egészen ódivatú kereskedelmi hajóra mutatott.

A kalózhajó már oly közel jutott hozzá, hogy a hangot át lehetett egyik hajóról a másikra hallani. A kalózhajón legmélyebb csend volt, a legények mozdulatlanul álltak vitorlaköteleik, evezőik, vagy ágyúik mellett.

Ekkor, midőn minden szem a mindig közelebb ért hajóra volt függesztve, melynek patronjai álmos közönyösséggel várták a közeledő hajót, legkisebb rosszat sem sejtve: a foglyul hozott kapitány észreuvé, hogy senki sem figyel reá, egyszerre felugrott a hajópárkányra, s tele torokkal átkiálta a másik hajóra:

– Fegyverre legények! – S azzal a vízbe veté magát, s sebesen visszaúszott hajójához.

Mindez oly gyorsan s oly véletlenül történt, hogy a kalózok első meglepetésükben nem tudták, hová legyenek?

A megközelített hajó legénysége egy perc alatt fel volt lármázva a kapitány intő kiáltása által figyelmeztetett patronoktól, s a kalózok meglepetve látták meg egyszerre a túlnyomó erőt, mely ellenükben állott.

Néhányan tétovázva tekintének egymásra, s szó esett, hogy meg kell fordítani a vitorlákat, s a lehető legrövidebb úton menekülni a vakmerően keresett veszélyből.

Barthelemy megvetően tekint le félvállról, s karját nyugodtan összefonta.

– Hisz ezek csak portugálok! – mondá gúnyos lenézéssel.

A rablók fölkacagtak ez ötletre, s rögtön nekioldattak a portugál hajónak, melynek védői annyira meg voltak lepelve e kacagva közeledő rémcsoport láttára, hogy ágyúikat, fegyvereiket a legügyetlenebb modorban lövöldözték ki jobbra-balra,

minden irány nélkül, s még egy vitorlájában sem tettek kárt a tengeri ördögnek, midőn az már csákljáival belekapaszkodott; egy perc múlva fődözetükre ugráltak e vakmerő ördögi alakok, veres öltözetők, marcona arcaik, csodás vakmerőségük elremíté a megtámadottakat, nem tudták fegyvereiket használni, nem hallották vezéreik szavát, elhányták löszereiket, s ugráltak a tengerbe.

A harc egyre tartott a megtámadott hajón, melynek ágyúlövései fölriaszták a többi negyvenkét hajót is, azok is elkezdtek jobbra-balra lövöldözni, azok csupa segélylövések voltak: harcba elegendni egynek sem volt kedve. A kalóz ott az egész flotta közepett öldöste le a megtámadott portugálokat, kiknek fele elhullt a harcban, míg kalóz csak kettő esett el.

Barthelemy urává lett a hajónak, s azt a tengeri ördög után köttetve, bámulatos gyorsasággal kivitorlázott vele az egész flotta közül.

Ekkor jött még csak elő a két hadihajó, melynek a flottát kelle védeni, s üldözőbe vette a zsákmányával futásnak eredt kalózt.

Barthelemy egy ideig engedé magát kergettetni, s mikor aztán a két sorhajót elég messze elcsalta maga után, egyszerre visszafordult, s embereit szétosztva a két hajóra, szembeállt üldözőivel.

Azokat meglepni látszott e vakmerőség, egy ideig tanakodtak magukban, utóbb visszafordítottok vitorláikat, s míg a rablók kacagva várták, mi fog kisülni ügyetlen, esetlen, oldalozó mozdulataikból, félbehagyók az üldözést, visszatértek többi hajóikhoz; a kalózok pedig nagy nyugodtan vitorláztak el a távol tengerbe, rablott kincseikkel.

*

A rablók vígan kötöttek ki Guyana partjain. Volt pénz! Nyolcezer arany moidorest találtak az elfoglalt hajón tonnákba lerakva, egész füzéreket keleti gyöngyökből, miket a braziliai fejedelem küldött a portugál királynénak ajándékba, s ládákat megrakva drága szövetekkel, Dél-India legbecsesebb áruneműivel.

S arra való volt-e a kalóznak a pénz, hogy azt tán kamatra adja? A drága szövetek, hogy beüljön velük a boltba, s azokat rőfszámra kimérje? Oh, nem. A rabló hite ez volt: ittasanak lenni, míg az utolsó aranyban tart, s nem józanulni ki addig, míg az utolsó aranya van. Aki félretett valamit osztalékából, az áruló volt, s aki el akart vonulni közülök pénzével, hogy becsületes emberré legyen – azt megölték.

Jól ismerék a szárazföldön e hitét a kalóznak. A kalóz csak akkor szállt a szárazföldre, midőn pénze volt, midőn élvezni, kincseit mentül rövidebb idő alatt s mentül nagyobb gyönyör között elszórni kívánta. A tengeren reszkettek előttük, a szárazon tárt karokkal fogadták – nemcsak a hölgyek és asszonyások, oh, még maguk a férjek is. Bizonyítványok vannak róla, hogy az ördögszigeteken, a Surf-inam folyamban, még a főhivatalnokok, sőt maga a kormányzó is vetélkedtek a hozzájuk szállt kalózok iránti vendégszeretetük tanúsításában.

Igaz ugyan, hogy tizenöt nap alatt nyolcezer aranyat költöttek el a rablók, s az egész város hölgyei, az első dámától az utolsó szolgálóig, selyembe és kashmirba lőnek öltöztetve, s a drága gyöngyfűzér, mely ő felsége a portugál királyné szép nyakát volt díszítendő, a kormányzó feleségének nyakát fonta körül, de volt is hegyen-völgyön lakodalom, a gubernátor teremtől kezdve az utolsó csárdáig, a kalóz egyikből ki, a másikba be, amott gavallér, itt betyár, egész nap ivott, táncolt, verekedett és szerelmeskedett; tizenöt nap alatt nem volt vége a napnak, sem az éjszakának, egy folytonos mámor volt az gyönyörökkel felfokozva, egy tengere az élvezetnek, melynek nem lehetete elérni a fenekét.

Mikor aztán ki volt merítve minden gyönyör, mikor már nem volt a városban bor, melytől le ne részegültek, hölgy, akit ne öleltek, s szerető, akit meg ne vertek, és férj, akivel baráti poharat ne ittak volna; mikor tudniillik az utolsó moidor is elgurult: akkor felültek hajóikra a rablók, kitörölték a mámort szemeikből, s szétnéztek új munka után.

Hírt kaptak egy gazdagon terhelt brigantine felől, mely e partokhoz közeledék. Estefelé meglátta a kormányos a hajót a távol láthatáron.

– Vigyázva! – szólt Barthelemy. Ha észrevesz bennünket, ideje marad előlünk elfutni. A két gálya itt marad, Kennedy hadnagy vezérlete alatt. Bocsássátok el a sloopot, negyven ember üljön bele, azok velem fognak főni. Így gyanútalanul fogjuk megközelíthetni a brigantine-t.

S ezzel maga kiválogatott negyvenet kalózái közül, köztük Skyrme-ot az óriást, Scudamore-t, alkapitányát, Glasby Henrit, Asphlantot, Moodyt és Sympsont, a nemes lordot. Ezekkel a távol tengerbe vágott.

Oly bizonyosnak hívé, miszerint a brigantine-t reggelre elfogja, hogy szokása ellenére, még arról sem győződött meg előbb, hogy van-e a sloopra elég élelmiszer felrakva?

Az éj sötét volt, a sloop egész éjjel folyvást repült a felvett irányban; Rooberts várakozása szerint reggelre lőtávolságnyira kellett a brigantine-hez lenniök.

S íme, feljön a nap, széttéknének a láthatáron: és a brigantine nincs sehol. Lavíroznak jobbra-balra, az egész látkörön nem bírnak vitorlát felfedezni.

A brigantine bizonyosan észreuvé őket, s az éj oltalma alatt elfutott előlük.

Barthelemy dühös volt, nem akart szégyennel visszatérni hajóihoz, s tovább üldözé a brigantine-t, majd erre, majd arra változtatva meg futását.

Nyolc napig kószált alá s fel a tengeren, folyvást dacolva ellenkező szelekkel és tengerárral; nyolcadnapra elfogyott minden elesége, s kénytelen volt horgonyt vettetni, s sloopja dereglyéjét visszaküldeni hajóihoz, melyektől már harminc mérföldnyire eltávozott, hogy számára onnan eleséget és segélyt hozzon.

Barthelemy s társai a sloopon maradtak, egyedül, mozdulatlanul a tenger fenekéhez kötve.

A legszigorúbb számítás szerint három nap kellett a dereglyének, hogy az elhagyott hajókhoz érjen, s ugyanannyi, hogy visszafőjön. Hat napig kellett, ím, ezeknek a sík tenger színén egy ponton állaniok.

Egy hét előtt minden bőségben úsztak, a bor pataokban folyt előttük, most az égető nap alatt osztoztak az utolsó falat száraz kétszersültön, s epedtek egy ital vízért.

Végre Barthelemy azt találta ki, hogy árbocgerendákból összekötöztetett egy tutajt, s két embert elküldött rajta egy hordóval a partot keresni. A végeltikkadás órájában érkezett vissza a tutaj; a küldöttek csakugyan partot találtak, s megtölték a hordót valami mocsárvízzel, s hoztak egy nyaláb retekfajta növényt.

Mocsárvíz és retek! Fejedelmi lakoma volt ez a kalózoknak. De nemsokára ez is elfogyott, s már hatodnap is elmúlt, a dereglye mégsem jött vissza, s a tutajnak lehetetlen volt a tenger ellenkező zajlása miatt másodszer a parthoz közelíteni.

A kalózok kétségbe voltak esve, s zúgolódní kezdettek. – Haszontalan fickók – monda dörmögve Moody. – Elkorcsosult kalózok, kiket még az éhség is legyőz, pedig még csak három nap óta koplaltok. Veszni indult a világ! Még a kalózok is gyávák. Bezzeg, nem ilyenek voltak az én időmben, mikor még én fiatal voltam, mikor Olonais volt a kapitány. Egy hétig nem ettünk egyebet száraz gyökereknél, s akkor Vera-Cruz kellő közepéből hoztunk magunknak ennivalót a kormányzó asztaláról.

– S ti a szárazföldön is mertetek harcolni? – kérdé Asphlant hihetetlen arccal.

– Bizony, nem is ingadozott a talpunk alatt a föld, mint a tiétek alatt, ha a partra léptek; egyszer Olonais vezérlete alatt huszadmagunkkal egész Havanna kapujáig hatoltunk.

– Nem hallottam hírét, hogy valaha elfoglaltátok volna azt a várost.

– Bizony, kicsinyben múlt. Szerencséjére a kormányzó hírt vett róla, hogy ily kevesen támadtuk meg a városát, mielőtt kezünket torkára tehattuk volna.

– S ti aztán bölcsen visszamentetek, amerről jöttetek.

– Könnyű arról most beszélni; kétszáz katonát küldött utánunk a kormányzó egy hadihajóval, mi csak két csónakkal voltunk. Együttal a hóhért is elküldé utánunk, hogy ahol elcsípnék bennünket, a part melletti fákra sorba fölaggasson.

– Ti aztán szépen elkerültétek őket.

– Bevártuk őket. Mikor jó messzire elcsaltuk őket Havannától, én és még egy másik hozzám hasonló ördög, aki nem vénült meg, miként én, a csónakokról a vízbe bocsátkozónk, s fúróinkkal a hajó alá úszva, annak fenekét nyolc helyen kilyukaszták. Hej, hogy merült el egyszerre az üldöző gálya, hogy ordítottak segítség után a katonák, hogy evickéltek a vízben, könyörgő kezeiket feltartva. Ekkor Olonais visszafordult a csónakokkal, s amint a katonák fejei kilátszottak a vízből, egy nagy pallossal egyenként leütögette őket mind, csupán a hóhért hagyta meg

közülök, kinek fejét megismeré a veres sipkáról, s azt visszaküldé a kormányzóhoz, nyájasan köszöntetve, hogy neki nincs szüksége hóhérra.

– Derék legény volt ez a te kapitányod, Moody. Vajon hol dicsőült meg?

– Hhaj, különös vége lett neki.

– Legfeljebb is felakasztották.

– Sokkal különösebb; egy csatában a vad indiánokkal sebet kapott, s elfogatott. A gazemberek ruhástul együtt megették szegényt.

– A dereglye! – kiálta a kormányos e pillanatban, s egyszerre mindenki odahagyta a vén kalózt meséivel együtt, hogy az érkező dereglye felé tekintsen. Rögtön ráismerének, s felszedve horgonyaikat, kifeszített vitorlákkal repültek az érkezőkkel szemben.

A sloop legényei, megismerve a dereglyén ülőket, hurrah-kiáltással lebegteték fővegeiket, míg amazok szótalanul ültek padjaikon, mintha nem találnának annyi okot az örömrre a viszontlátásban, mint társaik.

Skyrme volt a dereglye vezetője. Amint a sloophoz ért, levert, bosszús arccal lépett át annak karzatára, s a hajósok minden oldalról támadó kérdéseire: „Hoztál rumot, húst, kétszersültet?”, bosszúsan felele: „semmit”, s míg azok elbámulva néztek rá felelet után, Skyrme reszkető ajkakkal fordult Barthelemyhez:

– Kapitány, meg vagyunk csalva, elárulva, semmivé téve.

– Mit beszélsz?

– Mindkét hajó, melyet Kennedyre bízál, eltűnt, elhagyott bennünket.

– Lehetetlen.

– Úgy van. Két nap kerestük őket, hírük sem volt sehol; ott járókelő halászoktól tudtuk meg, hogy amint bennünket elvesztének szem elől, minden vitorlát felhúztak, és a tengerre szálltak.

A düh és kétségbeesés vad ordítása hangzék fel e szavakra; a megcsalatott társak égnek emelt késeikre esküvének száz halált az árulók fejére. Barthelemy fehér volt, mint a fal.

– Találkozni fogunk velök – monda rekedt hangon. Egy percig sincs idő tétovázni, előre, fiúk!

Skyrme tétovázva kérdezé:

– Hová?

– A tengerre! – szólt büszkén előre utalva Rooberts.

– Igen, de így? Egy falat kenyér, egy ital víz nélkül.

– A legelső hajó hozni fog számunkra mindkettőt. Jaj annak, amelyikkel legelőbb találkozunk, ördögökkel fog küzdeni, akik szomjaznak – vizet és embervért.

– De hátha napokig nem találkozunk senkivel?

– Negyvenen vagyunk. Ha két napig zsákmányt nem kapunk, akkor tengerész-ebédet adunk egymásnak, akire a sors fog esni, annak vére ital, teste eledel lesz a többinek. Negyven napig van eleségünk! Az utolsók örököljék a bosszúállást. Előre!

A kalózok vad ordítása széthangzott a néma vizek felett, amint merészen neki-vágtak a magas tengernek. Még aznap szemben találtak két jól fegyverzett sloopot, melyek Deseada sziget felől jöttek.

A rablók vizet és embervért szomjaztak. Ihattak mind a kettőt, dühös védelem után elfoglalók a két sloopot. Nem tartottak meg egyebet róluk, mint az élelmiszereket és ágyúkat. A hajókat elsüllyeszték.

Több napig járták ismét keresztül-kasul a tengert anélkül, hogy valamit foghattak volna, tápszereik ismét elfogytak, s amint az utolsó adag vizet feloszták maguk között, akkor sejtének meg egy bristoli gályát a láthatáron.

Utána rögtön! A bristoli hajó futni akart előlük. Egész nap üldözték, annyi vitorlát felhúztak a sloop árbocára, hogy az néha keresztül csapott a vízbe, de estefelé elfogták a nehézkes anyányi gályát, mely látva, hogy nem menekülhet tovább, megadta magát minden védelem nélkül.

A kalózokat kiizzasztá az egész napi erőfeszített üldözés, s arcaikon nem egy fenyegető vonását lehetne látni azon vágyanak, hogy bosszúfok hevéért az üldözöttekkel vetessenek tengeri fürdőt.

Barthelemy a födélzetre kapaszkodott, hol a hajóslegénység kalaplevéve várta.

– Hol kapitánytok? – förmedett reájok.

Leghátul állt a jámbor, nem volt nagyravágyó. Onnan kellett előhúzni, s mikor Barthelemy elé hozták, ottan térdre esett.

– Kelj fel, ne térdelj. Emeljétek föl, hogy egyenesen álljon.

Két kalóznak kellett a kapitányt erőszakkal fölemelni térdeiről, ki, miután látta, hogy a földön nem engedik térdelni, fölemelte lábait, s a levegőben térdelt. A kalózok dühe egyszerre nevetésre vált.

– Mivel van hajód megrakva? – kiálta rá Rooberts.

A megszólított szépen kérte, hogy bocsássák el, mert nem tud beszélni, ha fogják, s azzal nagy remegve kivalló, hogy hajója spanyol borokat szállít.

– E szavad megment – mondá Barthelemy, míg a rablók ujjongva hajtók fel a levegőbe a kapitányt, mint egy labdát, s azzal szétfutottak a hajó üregébe, nem-sokára ketten, hárman hengerítve fel roppant nagy vasabroncsos hordókat. A

szegény kapitány ott állt nagy szomorúan, s a rablóknak, kik kötekedve kérdezték tőle borainak nevét, ketté tört szájal felele, nagyokat sóhajtvá:

– Malaga.

Szegény ember legaggodalmasabban pislogott a hajónak egy elrekesztett része felé; a rablók észrevették aggodalmát, s feltörték a rekeszt, fölfedezve a gondosan rejtegetett cervelatkolbászokat, s úgy tértek vissza, azokat füzérenként akasztva nyakukba, mint valami igazgyöngyöt.

A kapitány nagy nyalánk volt, konyháját a legfinomabb ételekkel látta el, és jó mennyiségben, ketrecei kappanok- s kalekuti pulykákkal voltak tele, miket dióval hizlaltak, hogy húсок jobb ízű legyen.

A gonosztevők e szép állatokat mind egy lábíg előhordták.

– Hol a borbély? – kiáltozónak. – Eret vágni! – S elötuszkolók Scudamore-t, hogy becses sebészi műszereit a kappan-nyaknak amputálásában gyakorolja.

Scudamore gyönyörködve koppantgatá el a rikoltozó madarak fejeit, miket a bristolí kapitány egyenkint látszott megsíratni, s mikor a legutolsóval készen volt, egyszerre megkapta a sóhajtozó tengerész üstökét, metszőkését gégéjére téve, s baromfiái sorsára juttatja szegényt, ha Skyrme elég jókor oldalba nem üti úgy, hogy hanyatt essék.

– Azt hittem, hogy most meg ezek fognak következni – szólt ördögien kacagva az orvos.

A kalózek ezalatt hozzáfogtak a baromfiak koppasztásához, azokat jól-rosszul felaprítók, Scudamore segítsége nélkül, ki minden pokolra esküdütt, hogy ő nem barmokat, hanem embereket metélni szegődött.

A drága sok szép pulykát aztán behányták három nagy rézüstbe, megfűszerezték jól fehér borssal, fokhagymával s nyers kabeljauval, s tüzet raktak alá.

– Oh, a barmok! – sóhajta fel a bristolí kapitány. Kabeljaut tesznek a pulykahús közé.

Amint félig megfőtt a bográcsos eledel, körülülték, késeikkel kotorászva benne; a jámbor kapitányt is odaültették maguk közé, s kínálgatók, hogy egyék; a szegény nekiült, s látva, hogy már ezeket az áldozatul esett állatokat úgysem mentheti meg, legalább megvolt benne a dicséretes törekvés, hogy három ember részét kiegye belőlük.

Ebéd végeztével előhordták a semmirekellők a kapitány befőtt gyümölcsseit, miket ő szépen lekötve hólyaggal eltett saját használatára, s azokat ott szemé láttára fölbontván, megették.

A nyers füstölt húshoz szokott gazemberek marokkal ették a drága pisztáciákat, a befőtt ananászt, kandírozott batatát, s még azt mondták nagy fitymálva, hogy jobb annál a vereshagyma.

S hogy itták ama felséges borokat! Tán ama kis szűknyakú üvegekből, miket az ilyen borokhoz használni szokás? Nem, beütötték a hordó fenekét, s kalappal merítették belőle, vagy a csap alá tartók torkukat, s föl nem keltek addig, míg aztán föl sem kelhettek.

S amilyen szélesen folyt torkukba a bor, olyan szélesen folyt torkukból a dal, a legvadabb tivornyaböngés, melyhez valaha zsványok csinálták a szöveget; a bristoli kapitánynak is innia kellett saját boraiból, ki mentül többet ivott, annál erősebben kezdte hinni, hogy ő maga a rablóvezér, ki egy hajót elfogott és kirabolt, s kínálta a rablókat, hogy akasszák föl egymást, egészen ellenkezőleg Scudamore-nak, ki a bor hatása alatt valami becsületes embernek képzelte magát, aki rablókat fogott; amiből az lett, hogy az orvos és a bristoli kapitány összevesztek, és jól eldöngették egymást, s a kapitány erősebb levén, Scudamore-nak két kiütött foga bánta meg a tréfát.

Ezzel amaz diadalmasan ült a rablók közé, s versenyt dalolván velük, oly entuziazmusra ragadta őket, hogy Skyrme felugorva helyéből, egy egész borrá vált tengerre esküvék, hogy akkora pohárból fog a bristoli kapitány egészségére toasztot inni, amekkorából még nem ivott senki.

Meg is tartó szavát, eléhozatván egy tíz akós hordót, tele malvasiai borral, annak beüté fenekét, s azután beleállt, úgy ivott belőle a kapitány egészségére, ki majd hanyattdült nevéttében, rettenetesen mulatságosnak találva, hogy valaki benne üljön a pohárban, melyből iszik, nem félve attól, hogy le találja magát nyelni.

Három nap és éhjel folyt szakadatlanul a dorbézolás az elfoglalt hajón.

Harmadnap összeölelkeztek a részeg rablók a részeg kapitánnyal, s még néhány hordó bort átszállítva saját sloopjukra emlékül, útnak eresztették, elbúcsúzva tőle, szívére kötven, hogy ha Barbadosba ér, utasítson hozzájuk egypár gazdag kereskedőhajót, amire éppen szükségük van.

A bristoli kapitány azonban, mire Barbadosba ért, kialudta mámorát, s eszébe jutottak legyilkolt tyúkjai, mint szintén a boraiban véghezvitt pusztítás, s gondolta, hogy majd küld ő egy pár mulatságos hajót a kalózok számára, ígéretéhez képest.

Rögtön felkeresé a kormányzót, s elmondó neki balesetét, s annyira vette, hogy ez hadihajók hiányában rögtön felszerelt egy kereskedelmi gályát huszonnégy, s egy sloopot tíz ágyúval, s azokat Rogers és Greves kapitányok alatt a vakmerő rablók után küldé, kik nyiltan ott cirkáltak a kikötő előtt.

Ezek még akkor is mámorosak voltak, még tartott nekik a borban, s amint megláták a közeledő hajókat, prédának tekinték, s ellenők fordultak.

A gálya és a sloop közel hagyták őket jöni, s a kalózok első ágyúlövéseire nem feleltek.

Ez még merészebbé tette őket, s átkiáltva hozzájuk, hogy zászlóikat eresszék le, s adják meg magukat, egészen közel húzódtak ellenfeleikhez. Azok hallgattak csendesen.

Azon pillanatban, midőn a kalózok csákyáikat kiveték, hogy a gályába kapaszkodjanak, egyszerre megdördültek annak ágyútelepei, s a rablók könnyű préda helyett félelmes ellenséget láttak maguk előtt, ki két oldalról rémséges ordítással rohant rájuk.

A veszély egyszerre kijózanította a rablókat; elhallgatott az eddigi vad össze-vissza kiabálás, s csak Barthelemy szava hallatszék, ki a legnagyobb veszély percében érezte magát mindig legerősebbnek.

A legvadabb keresztűz közepett megfordította vitorláját s védte magát mindkét megtámadója ellen, s amint egy jól irányzott lövéssel egy percre zavart idézett elő az ellenfél egyik hajójában, azon perc elég volt neki arra, hogy ennek elébe kerülve, a két hajó közül kimeneküljön.

Erre rögtön minden vitorláját fölvonatta, és futott. Üldözői utána. Jó két vitorlás volt mind a kettő. Roobertsnek lehetetlen volt előlük megmenekülni.

Az ágyútüzelés egyre tartott, a kalózhajó menekülve védte magát, a másik kettő hol innen, hol amonnan iparkodott eléje kerülni, nem tágitva tőle; ekkor egyszerre elhallgattak a kalózok ágyúi, Rooberts a tengerbe hányta azokat.

A kalóz-sloop rögtön megkönnyült legnagyobb terhétől, s azon pillanatban, midőn ellenei azt hitték, hogy menthetlenül el van veszve, oly könnyen és oly sebesen, mint a sirály, kirepült közőlök, a szélnek adta minden vitorláját és megszabadult.

Üldözői mindig hátrább maradtak tőle, végre egészen felhagytak a kergetéssel, s visszatértek a kikötőbe.

Mint a megkergetett darázs, repült a kalózhajó New-Foundland felé. Huszonkét hajó volt az ottani kikötőben. A kalóznoknál nem volt sem ágyú, sem lőpor, csak düh és kés.

Amint a kikötőbe értek, megütötték a dobot, megfútták trombitáikat, felhúzták a fekete zászlókat, s mind a huszonkét hajó legénysége a partra futott előlük.

A kalózok kiválasztották a legjobb hajót maguknak, a többit kirablák és felgyújtották. A barbadosi lecke még égett lelkeikben, lángokat kellett neki valahol szerezni. Amíg ennek emléke tartott, nem menekült meg előlük senki; kivált, ha barbadosi hajó került kezeikre, annak még az egerit is megölték.

A szerencse fordult, Rooberts ismét felülkerült. Volt kincs, volt hír minden napra. Adófizetője volt minden tenger; utóbb a hajókról nem vett el egyebet, mint a készpénzt, s azok nem is védték magukat ellene; pompás hajójával, melynek orrára a szerencse istenasszonyának aranyos jelképe volt kifaragva, sorra járta a kikötő-

ket, az ott talált hajókra kivetette az adót, azok lefizették szépen; sőt, ha hinni lehet a hírnek, még biztosító-leveleket is leheté nála váltani – előre.

A minden országbeli kormányok megtilták alattvalóiknak a kalózok számára élelmiszereket szolgáltatni: azon is könnyű volt segíteni. Az angol telepítvényekről rendszer időszaikonként Afrikába élelmiszereket szállító hajók indultak el, úgy intézve a dolgot, hogy a kalózokkal összetalálkozzanak; egyet-kettőt lövettek magukra, s azzal erőt hagytak magukon venni, s átadták az egész terhet; a rablók igen jól fizettek.

Egyszer druszája, Szent Barthelemy kikötőjében szállt meg a kalóz, s kiszállt mulatni egész népségével.

A lakosok kivilágíták városukat, a kormányzó török muzsikával ment eléjük, s tűzijátékot rendezett tiszteletökre, és az asszonyságok bált adtak kedvükért!

A rablók tudtak mulatni! Igaz, hogy náluk a táncvigalom orgiával szokott végződni, s az orgia verekedéssel, de a szép asszonyságok épp oly kevéssé irtóztak a csóktól, mint a bevert fejektől, mert hisz a rablók szórták az aranyat.

A kalózok gavallérok voltak, selyem ruha, arany csipke, tollas főveg volt rajtuk, zsebeikből két-három aranyóra lánca lógott elé, s ujjaikon gyémánt és karbunkulus villogott; igaz ugyan, hogy a csipkék rummal és pálinkával voltak parfümözve, s a széptevő szájából omlott a hagyma- és dohányillat, az is igaz, hogy az aranyórák mellé pisztolyok és kések voltak dugdosva, mikről még a vér sem volt letörölve, s a gyémántos kezek feketék voltak a puskaporlángtól, de a jó asszonyságok mindettől nem irtóznak, mert tudták azt a szokását a kalóznak, hogy az addig el nem megy onnan, ahova kiszállt, míg egy gyűrűt érez az ujján, s egy órát a zsebében.

Nem hízelkedett a rabló semmiért, fizetett mindent készpénzzel, s amilyen tele szájjal káromkodott, olyan tele marokkal szórta az aranyat.

Mi csodálni való van rajta, ha a kormányzók ilyenkor eltévesztették az ajtót, s akiket az akasztófához kellett volna vezetniök, asztalaikhoz ültették.

A szent-kristófi kormányzó el akarta Barthelemyt kergetni a kikötőjéből, no, hát mit nyert vele? Ez elégette a hajóit meglövdözte a városát; a szent-bertalani okosabb volt, bemutatta a kalózvezért a feleségének, s gazdag ember lett belőle.

Valahány ház, annyi szokás. Nálunk azt mondanák rá az emberek, hogy az nagyon furcsa.

Szép kreolnő volt a kormányzó felesége, szemei tűzével ki tudta égetni az emberből a szívet, s kiszívni a lelket piros ajkaival. Arcán halovány volt az epedés színe, de ha a szenvedély napja kisütött rá, fokonkint tért meg arra a vér ragyogása, előbb mosolygó rózsaszín, majd derülő hajnal, utóbb égő bíbor.

Óh, e színek változatát látni, és azt okozni és élvezni: ez az őrülség iskolája.

Mindenkit elragadt ez őrülség, kivéve a férjet magát, de senkit sem annyira, mint a kalózkirályt, Barthelemyt.

A férj, egy derék kövér ember, ott ült a lakoma alatt Barthelemy mellett, átellenben ült vele a kreol asszony. Rooberts ittas volt bortól és szerelemtől.

– Nézd ezt a nőt – szólt a férjnek, elkezdve neki saját feleségét dicsérni. – Ilyen arc, ilyen szemek! Ez a méltóságos termet! Egy szőkevény istennő, ki elhagyta papboszi templomát, hogy Kelet-Indiába jöjjön; nézd, nézd most e szemeket! Ahogy felénk villámlanak, mi szükség napra, csillagokra, midőn ezek világítnak?

A férj azonban nemigen nézett oda, sokkal bölcsebb dolognak találta ennél szemeit behunyni, s úgy tenni, mint aki alszik.

Rooberts megrázta a gallérát az ittas alvónak.

– Miért nem vagy ellenségem, miért nem találkozom veled a tengeren, hogy akkor megölhetnék? Királlyá tenném magamat, hogy őt királynévá tehessem.

A férj sem látott, sem hallott, amint Rooberts elereszté gallérát, ismét visszaesett székébe, és elbólintott.

Körül vad dana és pohárcsörgés hangzott, a rablók mindegyike akadt már párjára, s a női kacagás, csevegés között bátran dörgött a kalóz káromkodása, mint valami igen erős neme a gyöngédségnek, s néha egy-egy tréfás fiú azzal mulattatá környezőit, hogy pisztolyait kilövéldözte a szobában.

Rooberts égő reszketéssel nyújtá poharát a kreol hölgynek, az kiívá azt a kalózkirály egészségére az utolsó cseppig, s midőn levette ajkairól, a kalóz már lábainál térdelt.

Szép gömbölyű nyaka volt a kreolnőnek, a kalózt bántá az a gondolat, hogy e szép nyakat semmi ék nem fonja körül, s levette saját nyakából a tízezer dollárt érő gyémántláncot, s azt a hölgyére csatolta. Tehette-e ezt anélkül, hogy a hölgy fejét kebléhez ne szorítsa? S ha már odaszorította, ugyan ki kívánhatná tőle, hogy meg is ne csókolta volna?

A rablók mind odanéztek s olyan hurraht ordítottak rá, hogy a boltozat rengett bele, s ökleikkel doboltak az asztalon, s salvékat lőttek pisztollyal.

A férj aludt, mint a tők.

Barthelemy odahajtó fejét a hölgy ölébe, a kreolné ujjai játszottak a kalóz fürteivel, Rooberts átölelte annak karcsú derekát.

– Jer velem, én elrabllok – suttagá neki hevesen; megveszlek férjedtől, adok egy milliót érted! Ha kell neki egy egész flotta, százával hajtom ide a hajókat, mint egy nyáj juhok. Jer velem, elveszem az ördögtől a poklot, s azt változtatom paradicsommá számadra, elhalmozlak kincsekkel, elhalmozlak gyönyörrel, jer velem.

A kreolnő szerelemittasan hajolt a kalóz vállára, s engedé magát őrült öleléssel szorítani annak keblére.

Rooberts szép, bátor és életteljes ifjú volt, és a férj aludt csendesen.

– Így, kapitány – kiálta Moody, ki egy szegletben ült pipázva, és körülrakva kiivott palackokkal –, így szeretlek. Idd ki a gyönyör poharát fenéig, s aztán vágd a falhoz.

E percben hírnök lépett be, sürgönyöket hozva a kormányzó számára.

A kalózok szóhoz sem engedék jöni a fickót.

– Fel ne ébreszd! Nem látod, mi édesdeden alszik? Jobb lesz, igyál!

A hírnök három perc alatt tökéletesen részeg volt, s amint a kormányzó nejét Barthelemy mellett látta ülni bizodalmas, szerelmes suttogásban, részeg ember eszejárásával odavitte Barthelemynek a sürgönyöket, hogy ő olvassa el.

A kalóz elébb a földhöz akarta vágni az iratot, midőn annak borítékjára tekintve, e szót olvasó annak keletén: Hispaniola.

Rooberts arca egyszerre elkomorult; hevesen felszakító a sürgönyt, s amint olvasni kezdé, szemei elmerevültek, arca elsápadt, keble elszorult.

„Uram – szólt a levél –, a szent-domingói fekete rabszolgák e napokban fellázadtak, megrohanták a védtelen gyapotültetvényeket, s azokat parthosszant fölégeték, elpusztítók, az ültetvényeseket irgalom nélkül legyilkolák, nem kímélve férfit és nőt, aggot és gyermeket. Hispaniola északi partján egyetlen kunyhó sincsen többé.”

Rooberts arcán a hideg veríték folyt végig: szemei mereven néztek maga elé, ujjai görcsösen törték össze az elolvasott levelet, azzal egyszerre felugrott helyéről, a nyakán függő kreolnót eltaszító magától, s olyat vágott öklével az asztalra, hogy a kalózok mind elhallgattak egyszerre, s meglepetve néztek reá.

– Vége a vigalomnak! – ordító Rooberts irtózatos hangon. – El a hajóra rögtön, szakítsátok ketté a gyönyört, s jertek a harcba!

A rablók még mindig nem bírtak magukhoz térni bámulásukból. A kreolnő csábító arccal, élveteg tekintettel simult közel a kalózvezérhez, s annak kezét megragadva, égő ajkaihoz szorító.

Barthelemy Moodyt kereste szemeivel. A vén rabló sokat ivott, de egészen józan volt.

– Azt mondád – szólt Rooberts –, hogy ürítsem ki a gyönyör poharát, aztán törjem össze. Én összetöröm azt, mielőtt ajkaim ízlelték volna.

S azzal kirántó kezét a kreolnő kezeiből, s kardját kivonva, kiálta:

– Előre, Hispaniola partjaira!

A rablók elragadtatva vezérük lelki hatalmától, irtózatossá hurráht kiáltónak neki, s poharaikat elhajítva, s hölgyeiket lerázva nyakukról, ittas lelkesüléssel tolongtak utána, a széttépett gyönyör karjai közül, a tengervihar küzdelmei közé.

A hajó kikötött Hispaniola partján.

Rooberts egy egész nép kincseit ígérte kalózáinak, csak e nép vérét kérte magának.

A kikötőben egy hajót sem talált, csupán néhány halászbárka lappangott itt-amott; ezek tulajdonosai beszéltek, hogy a fellázadt rabszolgák a partvidéket elpusztítva, tömegestül a sziget belsejébe vonultak.

Rooberts partra szállt, s futott, mint egy őrült, az ismerős kunyhó tája felé.

Már látta a dombot, mely a kis völgyet elfedé előtte, lassan, szívdobogva folytató lépteit, mintha félne meglátni szemeivel azt, amit lelkével már lát, csendesen felment a dombra. E dombról lehetett lelátni éppen az ő kunyhójára. E dombon hagyta el legutoljára kedvesét, itt mondá az neki zokogva: vigy el engemet magaddal; itt jóslá meg neki: egykor jönni fogsz haza, s kérdeni fogod, hol menyasszonyod? Miért nem jó eléd, hogy kebledre hulljon?

A rabló szíve elszorult. Még egy lépés – most a dombtetőn áll –, egy vén szomorúfűz eltakarja előle a kilátást, annak ágait félrehajtja, s a völgybe alánez.

Pusztá a völgy, letarolt mezők sárgulnak a zöld ültetvény helyén, s hol a kis nyugalmas gunyhó feküdt, csak egy fekete folt sötétlik.

Szótlanul állt ott a rabló. Szemei mozdulatlanul néztek oda, egy sóhaj sem jött ki ajkán. Mintha meg volna halva, lerogyott; arca elbukott a fűben, szíve dobogása megszűnt.

Tán ott aludt volna el örökre, ha bántó álmai nem főnek, ha végig nem kellett volna álmodnia a rémes, véres jeleneteket, mint rohan vad ordítással a vérszomjú ördögi had a csendes, magányos lakra, mint térdel benn egy szobában a három lány, s a vén anya, most fölhajítják a házfödélre a kanócot, az ajtót kővel betörik, ajtón, ablakon át berohan a gyilkos fajzat, megragadják hajaiknál fogva áldozataikat, azt az ősz zilált haját, a szegény öreg anyáét, s azt a hollófeketét, azt az anynyiszor összecsókoltat, az imádott menyasszonyét.

Ha a sírban aludt volna, ilyen álmra ott is föl kellett volna ébrednie.

– Ah! – ordíta a kalóz, felugorva ájultából, mint ki halálkínos kísértet-nyomást szakaszt le szívéről, s vadul dobogó kebelével tekintte körül szemeit törölve, s homlokáról az izzadságot. Jó, hogy csak álom volt, rebegé magához térve. Egy tekintet a völgybe megmutatá, hogy ez valóság, nem álom.

Őrjöngve szökött fel fektéből, s kétségbeesve rohant le a völgybe, a gunyhó romjaihoz; kedvesei nevét kiáltozó, fölhányta a hamvakat, az üszköket, mintha ott

akarná őket találni, körülnyargalta a tájat, vizsgálva az iszapban meglátszó lábnyomok közt, hogy nem találja-e köztük kedveseieit is? Csupa néger nyomok voltak, dulakodó emberbarmok lábnyomai, sehol, sehol a kedves tündérpicing lábacsok helye. El voltak veszve ők.

Csak egy küszöb állt még az ősi kunyhóból, korommá égve, a rabló azt átölelte, megcsókoló, s érzé, hogy szemei elhomályosodnak a könnytől.

– Hah! – kiálta föl, kitörülve szemeiből a könnyet. – Nem vizet a tűzre, hanem olajat! Nem sírni most, hanem bosszút állani! A rabló siralma vérontás! Bosszút állok az emberiségen, bosszút a világon teéted, meggyilkolt családom! Ne adj nekem több nyugalmat, föld! Vájjék a pohár örömmé ajkaim előtt, s gyűlöltté szívenben minden indulat. Egy örömem volt, egy nyugalmas eszméje lelkemnek, erre gondolék mindannyiszor, midőn könyörgő embereket láttam előttem térdepelni, s megkegyelmeztem nekik. Ez öröm, e gondolat ki van tépve szívéből örökre, nincs irgalom többé senkinek. Halld meg átkomat, pokol, és rendülj meg bele; ím, e marék hamv, melyet meggyilkolt családom porából fejemre szórok, ahány porszeme van e fekete hamvnak, annyi fekete ördögöt küldök én teneked.

A rabló átkozva vágta fel az égbe a felkapott hamvat, mely onnan fejére permetezett vissza, s amint elhangzott az átok, lerogyott térdére, s megcsókoló a küszöböt, és zokogott csendesen.

– Én Istenem, én Istenem, én uram, ha büntetni akartál engemet, miért nem sújtál a kösziklához tengerviharodban? Miért nem veszítél el éhség, fegyver által? Miért nem juttattál vérpadra? Miért engedéd meg, hogy az én vétkemért a te angyalaid bűnhődjenek!

A rabló zokogott keservesen; a megátkozott hamv csendesen szállongott vissza fejére.

*

Az erdőből kivezető úton egy utas jött, öszvérét hajtva maga előtt. Barthelemy útját állta. Az ember megijedt a zord alaktól, s védszentjeit kezdte emlegetni.

– Honnan jössz? – kérdé tőle a kalóz.

– La Vegából. Jó hírt hozok, a lázadók legyőzettek, a part hosszában fel is vannak már akasztva.

– Rossz hírt hoztál nekem! Egy sem menekült meg közölök?

– Néhány százan egy elfoglalt hajóra ültek, s elfutottak Afrika felé.

– Köszönöm. Mehetsz utadra.

A hírmondó fejcsóválva távozott, nem érthette, miért búsuljon valaki afelett, hogy a lázadók le vannak győzve, s mit örül, hogy egy csomó megszabadult belőlök?

*

– Mi lelt kapitány? – kérde Moody a hajóhoz visszatérő Barthelemyt – arcod sápadt, mint a halotté.

– Semmi – viszonzá ez tompán. Csak a szív volt benne meghalva.

A rablók nem kérdezősködtek tovább. Tudtak mindent. Valahányszor egy eltávozott közölök, messziről kémeek kísérték, ezek látták Barthelemyt a feldúlt ház romjain kétségbeesve, s mind félelmes hallgatással vonultak félre a sápadt arcú ember elől.

Rooberts kabinjába zárkózott, s egy térképet vőn elő, figyelmesen látszott azon az Afrikába vezető utat vizsgálni. Arca sötét volt, de szemei villogtak olykor.

Egyszer kopogtatást hall ajtaján, haragosan fölnyitja azt.

– Ki háborgat most?

– Én, kapitány – felelt Scudamore. – Ítéletedre van szükség.

– Távozzál, jöjj holnap. Ma nem fogok kegyelmet osztogatni.

– Nem is kegyosztásra hívlak, hanem törvénytételre. Három fickó, használva azon időt, midőn társaink partraszállva elittasodtak, megszőkött tőlünk, s a sziget belsejébe akart menekülni. De én nyitott szemekkel alszom, s csak két szemem van, de mind a száz fickót fogom vele.

– Engem is, nemde?

– Nincs különben, kapitány. Nekünk szükségünk van egymásra, aki minket el akar hagyni, az áruló. Nekünk nem kell megengednünk, hogy legyen út hátralépni, csak előre. Aki hozzánk esküdött, az a miénk örökre, az a pokolé, azt meg nem szabadítja innen semmi hatalom, s ha nem akar velünk élni, haljon meg!

– Elfogtátok a szökevényeket?

– Mind a hármat. Csak egy mérföldnyire voltak már La Vegától, midőn beértük őket.

– Hozzátok elém egyenkint.

Scudamore ördögi gyönyörrel ment a szökevényekért, s az elsőt közölök saját kezűleg hozta fülénél fogva a kapitány elé.

Az egy gyáva, sápadt fickó volt, kit erővel kényszerítének a rablók közöttük élni.

– Oh, kapitány! – kiálta ez, térdre esve Rooberts előtt. Ha Istent és az angyalokat hiszed, hagyj engem e pokolbeli helyről eltávoznom. Ti mindnyájan elkárhoztok és a poklokra fogtok szállani, engedd, hogy én megmentssem lelkemet a gyehenna tüzétől. Oh, evangéliumi szentek, könyörüljetez én szegény bűnös fejemen!

A kalózok irtózatos kacaja követé a könyörgő szavait.

– Meghalsz – mondá Rooberts hidegen, s inte a rablóknak, hogy végezzenek vele.

– Kapitány! Az Isten irgalmáért, csak nem akarod, hogy így haljak meg, gyónás és utolsó kenet nélkül, lelkem vesztére, az örök kárhozatra?

– Várj, majd én meggyóntatlak – mondó ördögi kacajjal Scudamore, s a hurkot az elítélt nyakába illeszté.

– Oh, Istenem, oh, én uram teremtőm, senki sincs itten, aki egy imádságot elmondana előttem? Oh, én annyit tudtam, és mind elfeledtem köztetek.

A kalózok kacagva hurcolák a boldogtalant az árboc alá, ki egy eszébe jutott ének zsolozsmáját kezdé ordítani, melynek szövegét rég elfeledte. Egy perc múlva az ének is elhalt, az elítélt az árbocon függött.

Ekkor a másikat hozták elé. Ez is közrabló volt, kezeit-lábait össze kellett kötni, hogy a kapitány elé vihessék, folyást szidta, piszkolta a kalózokat.

– Igen, elszöktem közületek, mert meguntam ez utálatos, piszkos életet, minden nap szenvedni, fáradni, nyomorogni, s ha az ember egy kis pénzre tett szert nagy életveszéllyel, azt meg kidobálni az ablakon. Százszor is el fogok tőletek szökni.

– Egyszer sem többet – vigyorgá Scudamore, kinek, úgy látszott, hogy sokkal nagyobb hivatása volt bakónak, mint orvosnak lenni.

Rooberts némán inte kezével, s a rabló függött.

Ekkor a harmadik szökevényt hozták elő. Rooberts meglepetve kiálta fel:

– Glasby Henry.

Maga a „Bonne Fortune” kapitánya volt a harmadik szökevény.

Nemes, szelíd arcú ifjú volt Glasby, őt is erővel tartók maguk közt a kalózok, mert legtöbb tengerészismerettel bírt közülök; szelídsége, jó szíve ismeretes volt mind azok előtt, kik valaha a rablók kezébe kerültek, ő védte azokat társainak dühe ellen, gyakran saját erszényéből fizette ki váltságdíjaikat, sok hajót megmentett az elsüllyesztéstől társait lekönnyörögve, s bacchanáliáikból mindig kivonta magát. Társai ezért nem is nagy becsben tarták, s szüntelen gyanús szemmel őrzék. Már egyszer megkísérté a szökést, akkor megkegyelmezték, most bizonyos volt elveszése. Rooberts arcára az első meglepetés után ismét visszatért a hideg, érzéketlen nyugalom. Scudamore éhes vigyorgással várta az ítéletet.

Glasby nemes elhatározottsággal lépett Rooberts elé.

– Kettőre már kimondád az ítéletet – szól remegéstelen hangon –, nincs okod kedvemért kivételt tenni. Csupán egyre kérlek, e kis értéketlen medaillont küldd el Norfolkban lakó anyámnak. Menyasszonyomnak egy fürte van abba zárva, kit látni akartam: miért meghalok.

Rooberts összerendült e szavakra. Mereven nézett Glasby arcára.

– Neked menyasszonyod van, kit látni akartál? – kérdezé tőle elfulladva, s azzal odament, leoldá kezéről a láncokat. – Menj vissza hajódra, én téged felmentelek...

– Kapitány! Kettő már függ – kiálta dühösen Scudamore, éppen azt látva menekülni, kinek halálát legjobban kívánta. A harmadik kötél emberére vár.

– Arra húzzátok fel a legelsőt, ki ítéletemnek ellene mondani merészel! – szólt Rooberts, vadul szétekintve a zord arcokon, s becsapta maga után kabinja ajtaját.

A rablók hallgattak mind.

E perctől fogva Rooberts egészen megváltozott.

Szíve fásult volt minden iránt, meg nem indítá semmi, de ha nőt hallott sírni, akkor futott onnan, azt nem bírta elviselni.

A kegyetlenségig szigorú volt legjobb embereihez, a legkisebb mulasztás sem kerülte el büntetését, minden este büntető órát tartott, melyen a megrovottakat irgalom nélkül a hajófenékebe vetteté, vagy megkorbácsoltatá, vagy főtelőveté. És mégis, volt egy ember, kit bántani nem mert és nem engedett: Glasby. Fölmenté őt a Bonne Fortune kapitánysága alól, s magához vette.

Egész éjszakákon át elbeszélgetett magának Glasby családi életéről, anyjáról, menyasszonyáról, s úgy hallgatta, oly figyelemmel, újból elmondatra magának az annyszor hallottakat.

Nem irgalmazott senkinek. Az elfoglalt hajókat meggyújtá, vagy elsüllyeszté, sem megadás, sem könyörgés meg nem hatotta, de ha volt egy asszony a hajón, s annak esdő szavát meghallá: visszaadta mindenüket, semmit el nem vett a hajóról, s hagyta azt szabadon menni.

Nőt nem érintett soha, sem szerelemből, sem haragból; kedvese jutott eszébe mindig, kedvesének halála, és ha férfit látott, kedvesének meggyilkolói.

Egy napon összegyűjté mindkét hajón levő kalózeit a Commodore fődözetén.

– Fiúk – mondá nekik –, az élet unalmassá kezd válni itt, a szerencse kendőzött arccal jó elénk, s önként kínálja kegyeit, nincs senki többé, akitől félhetnénk ezen az oldalán a világnak; prédát eleget találunk, dicsőséget, hírt annál kevesebbet, nincs hozzánk méltó ellenség sehol. Menjünk tovább. Ez a portugál és hollandi kereskedőnép annyira fél már tőlünk, hogy szinte szeret bennünket, jerünk oda, hol még nem tudnak felőlünk, angolok és franciák közé, hol az elbizott hadak bátran alusznak tengerparti váraikban, hol a szerencse még begyeskedő hajadon, ki csak erőszakos kéznek engedi lépni aranyalmait, ott foglaljunk magunknak hírt, nevet, hol a bölcs jogtudósok száz cikket iktattak törvénykönyvbe ellenünk,

menjünk oda, tépjük ki a lapot, mely rólunk szól, s rójuk helyébe azt, hogy a bátrak számára nincsen törvény írva.

Barthelemy lelkesülten akart szólani társaihoz, mint hajdan szoká, most rosszul sikerült az neki, nem az a hang, nem az a lélek szólt belőle, mely hajdan, ki volt szívében hamvadva a tűz, melynek egyetlen szikrája elég volt máskor a többieket lángra gyújtani. Most csak hidegsége által lehetett hatnia.

– Kalózok! – folytatá karjait összefonva. Én tinektek kincseket ígértem, ti énnekem ígértetek vért. Váltssuk be mindketten szavunkat. Itteni munkánk valódi koldulás. Nyomorult kalmárok hajóit kifosztogatni, kik védelem nélkül adják át áruikat, s mit érnek azok a mi kezeinkben? Csak elajándékozni jók. Én elvezetek benneteket oda, hol a kincsek hazája van, Afrika partjaira, hol a hajók aranyporral megrakodva járnak a tengert, hol a feketék királyai aranyfövényen alszanak, s a fekete harcosok arany fegyverrel küzdenek. Mi elraboljuk e hajókat, mi kiássuk az aranyfövényt a kacika alól, s őt fektetjük le helyébe, mi kivesszük a néger kezéből a drága fegyvert, s adunk neki helyette olcsóbbat – vasból – szívébe!

Már ez a hang tetszett a rablóknak, helybehagyó zúgással felelének rá egymásnak intgetve, a Commodore legényei mind érdekesnek találták ez indítványt, azonban a Bonne Fortune legénysége durcás képpel hallgatott, s vállait vonogatta.

Rooberts észrevév a különböző hatást. Szép csendesén beburkolta magát bő köpenyébe, s a legszelídebb, biztatóbb hangon mondá, kezeit eldugva köpenye alá:

– Volna tán köztetek, kinek ez eszme nem tetszik, lépjen elő, mi kifogása van ellene? Mondja el bátran, én meghallgatom.

A Bonne Fortune legényei csoportosulni, sugdosni kezdettek, végre kettő kivált közülök, s megrángatva ruháit, elszánt daccal a kapitány elé lépett.

– Igen is, rosszaljuk indítványodat, kapitány – mondta az egyik, s a másik is rábilentett fejével, s társaik is ráfordultak.

– Rosszaljátok, fiaim? – kérdé édeskés hangon Rooberts – mondjátok, miért?

– Mert nekünk nem unalmas az, hogy most jó dolgunk van, s veszélyt nem találunk sehol, prédát mindenütt – szólt az egyik.

– És nem találjuk mulatságosnak azt, hogy ismeretlen veszélyeket keressünk ismeretlen aranyországokért – szólt a másik.

– Ahol törvénykönyvek vannak írva ellenünk. – S ahol királyi hajóhadak védik a kereskedést.

– Minket nem a dicsőség ösztönöz, hanem a zsákmány. – És örömebb lakunk ott, hol tőlünk félnek, mint ahol nekünk kell félnünk másától.

– Ha te mitőlünk vért kívánsz, azt itt is onthatunk számodra, amennyi kell.

– De azért csupán, hogy te bosszút állhass a négereken, kik kedvesedet megölték, nem megyünk ezer mérföldnyire bajt keresni.

Rooberts elsápadt, mint a fal.

– Tehát ti itt akartok maradni, édes fiaim? – szólt gyermekes, hízelgő hangon. – Ti szerettek itt lenni, és félték amott? Ej, ej, édes fiaim, gondolkodjatok csak egy percig.

– Már meggondoltuk – felelének azok dacosan.

– Nagyon jól van – mondá Rooberts, s azzal egyszerre szétcsapta magáról bő köpenyét, s egy pillanat alatt két pisztollyal mind a két rablót föbe lötte.

A többiek egy percre rémülten álltak ott, a másik percben dühösen zúdultak fel Barthelemy ellen, szemek és kések villogtak körüle.

– Mit! Ti szólni merészeltek, midőn én parancsolok? El veletek, gyáva semmirekellők! – ordítá mindent túlharsogó hangon Rooberts, s felkapva egy vastag kőtárlapot, vakmerően közübük rontott, s jobbra-balra ütötte vele az elégületleneket, kik annyira zavarba jöttek uralgó merészsége által, hogy elfeledve ellenszegülési vágyaikat, szétfutottak.

– Verjétek őket vasra mind. Kenyéren és vízen maradnak három nap, három éjjel! Aki egy ígét kimond ellenem, a tengerbe vele! – kiáltá Rooberts, s egy pillanat alatt le volt fegyverezve a „Bonne Fortune” legénysége a „Commodore”-é által, s a merészebb társak által farkasgúzsba kötve.

– Nagy merényt követsz el – ságá Glasby Rooberts fülébe. – Ej, én nem félek sem embertől, sem ördögtől! – felelt a rabló dacosan.

A hajók még aznap útnak indultak Afrika felé. Harmadnap kitelt a „Bonne Fortune” legénységének büntetésideje.

Hogy el ne szökhessenek tőle, Rooberts minden tengerismeit eszközt, s minden ahhoz értő tengerészt áthozatott a „Commodore”-ra.

Mindamellet egy éjszakán, midőn még négyszáz mérföldnyire voltak az afrikai partoktól, a „Bonne Fortune” eltűnt.

Mint Rooberts előre látta, e hajó a legelső tengerviharban zátonyra akadt, s népességével együtt elveszett. Rooberts ezért nem hagyott fel tervével, ereje megfogyott általa, de bátorsága nem.

Egy reggelen, amint feltisztult az ég, a láthatáron egy kiálló fekete hegycsúcsot látott meg a sík tenger felett, ez volt a Cap-Corso.

– Itthon vagyunk mondá Rooberts ujjongó kalózáinak, s elkezdte alá s fel cirkálni a kikötő előtt.

Azon időben gazdag egyedárusága volt a francia kormánynak a mézgakereskedés, s miután minden egyedáruságnak legmérgeesebb ellenszere a csempészet, a cayenne-i partokon szüntelen örködtek a francia hadihajók.

Kettő rögtön észrevehé a gyanúsán kószáló tengeri rablót, s dugárusnak véelve, utána eredt. Rooberts elcsalta őket annyira, hogy a Lapról meg ne láthassák a harcot, s akkor megfordulva rájuk, rövid viadal után elfogta mind a kettőt.

Az egyiket elsüllyeszté, a másikat megtartá magának, s legénysége egy részét átszállította rá, Skyrme-ot téve kapitányává, elnevezte a hajót „Kopó”-nak.

Az elfogott franciáktól megtudva, hogy a legfélelmeesebb két angol hadigálya, a Weymouth és Hironnelle eltávozott s hónapokig vissza sem tér, bátran bevágtattak a kikötőbe.

Az angol királyi afrikai társaság legpompásabb hajója, az „Onslow” éppen ott állt horgonyon.

A kapitány és a tisztek künn voltak a parton, a kormányzó valami bált adott a kedvükért; onnan láthatták a kormányzó ablakaiból, mint rohan egyenesen a kalóz hajókra, s mielőtt visszasiethettek volna, minden emberök megadta magát.

Gee Fennimore, az Onslow kapitánya, dühösen evezett oda egyedül a rablók hajójához, s pisztollyal kezében követelte Roobertstől, hogy adja vissza hajóját, s verekedjék meg vele becsületes emberek módjára, s ne orozva rohanjon rá.

Roobertsnek annyira megtetszett az eredeti ajánlat, hogy ő egy meglepett hajót visszaadjon tulajdonosának, s újra verekedjék érte, miszerint kijelenté, hogy kész azt elfogadni.

Emberei is mind zajosan elfogadták a kihívást, hanem ekkor az Onslow saját legényei álltak elő, hogy ők nem harcolnak Rooberts ellen, hanem inkább kérik, hogy vegye őket is társaságába.

Gee kapitány kétségbeesve lőtte ki pisztolyait a gazemberek közé, s felszólító Barthelemyt, hogy ha egy csepp büszkeséget érez kebelében, be ne mocskolja rabló hírnevét és becsületét azáltal, hogy e semmirekellőket társaságába fogadja, kik veszély idején elhagyják kapitányukat.

– Tudja mit, derék kapitány? – szolt Rooberts vígan konverzáva a csónakban úszkáló ellenféllel. – Ön annyira jeles ember, miszerint nem tudnám lelkemre venni, hogy önt hajó nélkül hagyjam. Íme, itt hagyom önnek az Onslowért cserében saját hajómat, a Commodore-t, mondhatom, jó vitorlás és sokat ér, noha az árát nem határozhatom meg, mert én nagyon olcsón kaptam. A hajóslegénységet csupa emberszeretetből kénytelen vagyok elfogadni, mert ön bizonyosan megtizedeltetné őket, hanem a sorkatonáit visszaadom önnek, tegyen velük, amit akar, a szárazföldi patkányokért nem kár.

Ekként az egész kikötői nép szeme láttára kicserélé a kapitánnyal hajóját, s a régi Onslow helyett „Royale Fortune” nevet festetett rá nagy aranyos betűkkel, s még

vagy három előkapott angol hajót kikutatva, mindkét gályával elvitorlázott Calabar felé.

A calabari útban csupa időtöltésből ki-kirándult egy része a rablóknak a sík tengerre a Kopóval Skyrme vezérlete alatt, ott éppen újtókba vetődő hajók felkutatására.

Egyszer egy ily kirándulásból sebesen tért vissza a Kopó a Royale Fortune-hoz, jelentve, hogy két gyanús gályát vett észre a láthatáron, melyek rögtön feléje tartottak, aligha hadihajók nem lesznek, csak annak köszönheti, hogy minden vitorláját felhúzta, hogy kiszabadult közölök, azonban nyomában vannak.

– Hadd jöjjenek – mondá Rooberts távcsövével szétkémlelve a tenger-síkon, s nemsokára megpillantá a két vitorlát, mely a távolban úgy látszott, mint két sirály.

– Ezek nem hadihajók – mondá Rooberts. – Inkább hasonlítanak kalózkokhoz; kifeszített vitorlákkal jönnek felénk. Ugyan megjárhatják velünk.

– Haha! – monda Skyrme. – Még csak ez volna hátra. Fogtunk el már kereskedő- és hadihajót eleget, most még kalózhajót kell fognunk, hogy az is legyen.

A legények mind kíváncsian néztek a sebesen közeledő két hajó felé, s nevetve mondták egymásnak: ez bizonyosan úri gályának nézi a miénket pompás alakjáról, hogy fog majd kérezkedni tőlünk, ha megfogott bennünket!

Moody szemei elé tartá tenyerét, majd az egyiket, majd a másikat, s szinte kibújt a szemeiből a nagy nézés miatt. Egyszerre összecsapja mind a két tenyerét, elhajítja a kalapját, s elkezd cigánykerekeket hányni, s azután lefekszik a földre, s kacag, hogy szinte megfullad bele.

– Moody! Megőrültél? – kérdé Rooberts. – Ez az ember sohasem kacagott életében, mi lelt, Moody?

– Hát mégsem ismeritek azokat a hajókat, amik ott jönnek? – kérdé ez félig felülve, de azután megint hanyatt vágta magát és elkezdte kacagni, és alá s fel hente-regni a földézetten, míg le nem fogták, s úgy meg nem markolták, hogy nem kapálózhatott.

– Beszélj hát, vén tébolyodott, mi lelt?

– Ha azt megmondom, mind kibújtok a bőrötökből. Hát nem látjátok azt a két hajót ott? Hát nem ismertek rájuk? Hisz ez a tengeri ördög és a hollandi gálya, melyek elszöktek előlünk, bennünket a tengeren hagyva éhen-szomjan veszni, s most szemközt jönnek reánk az ágyúink torkába! Hát nem érdemes ez, hogy az ember örömeiben megbolonduljon?

A kalózkok irtózatos örömmordítása túlhangzá Moody kacaját; bódult, vérirtas örömmel nyargaltak fegyvereik után, felmásztak a vitorlakötelekre, hogy jobban láthassák a közelgő hajókat, s addig is ökleikkel fenyegetőztek feléjük.

Tehát feltalálták valahára az árulókat, kik társaikat otthagyták az ínséges éhhalál torkában az égő tenger tükrén, s kik most önként jönnek gyilkoló bosszújuk elé.

E gondolat még Barthelemyt is annyira elragadta, hogy arca halaványságát lángoló pirosság kezdte földeríteni. Ajkainak némasága tagadá lázas örömét, de arca meghazudtolá.

– Csendesüljetek el! – mondá kalózáinak. – Hagyjuk őket közelebb jönni; húzódatok a mellvédek mögé, hadd higgyenek bennünket olcsó prédának, s hadd hüljön meg szíveikben a vér, midőn arcainkat rögtön megismerik.

A rablók félrehúzták magokat csendesen: amazok hanyatt-homlok vitorláztak ellenük. Már jól ki lehete venni a hajó orrára faragott undorító tengeri ördögöt, s amint az elrejtőzött kalózok egy vagy más alakot megismerének rajta, fogcsikorgatva suttogák: „Ez ő! Ez is itt van.”

– Készen tartásatok fegyvereiteket – mondá tompa alhangon Rooberts.

– Nem kell oda kés, körmeinkkel szedjük széjjel őket – suttogá Asphlant.

A tengeri ördög lőtávolba érve, egyszerre minden árbocára felrántá fekete zászlóit, s egy lövés, melynek golyója a „Royale Fortune” vitorláit közt suhogott el, volt a fölszólítás, hogy álljanak szóba.

Barthelemy hajóin mélységes csend volt.

A tengeri ördög vakmerően odavágott közéjük, a hollandi gálya valamivel hátrább maradt.

– Hahó! Kapitány elő! – hangzék a tengeri ördögről a kiáltás.

– Ez Kennedy szava! – suttogá Barthelemy, s azzal inte, hogy rántsák föl a zászlókat.

Amely pillanatban a tengeri ördög kalózáinak rémületére felrepültek a fekete zászlók a megtámadott hajók árbocaira, egyszerre felszökött Rooberts a mellvédre, s dörgő hangon visszakiálta:

– Én vagyok itt, gaz árulók! Ismeritek-e még Rooberts Barthelemyt?

A megtámadók, mintha egyszerre lelküket veszítették volna, megnémultak, Kennedy ijedten ugrott le egy csónakba, s azt eloldva a hajótól, a hollandi gályához iparkodott menekülni, a többiek eszeveszetten hányták el fegyvereiket, s a rémület örültségével ugráltak a tengerbe.

Ez a fáradságuk nemsokára meg lett könnyítve; két teljes lövés jobbról és balról a „Royale Fortune” és a „Kopó” valamennyi ágyútelepeiből néhány perc alatt összezúzta a közbeszorult tengeri ördögöt, egy irtózatosszerű ordítás hangzott fel, s a roncsolt gálya mindenestül elbukott a víz alá.

Kennedynek ezalatt néhányadmagával sikerült a távolabb maradt hollandi gályára fölkapadni, mely akkor egyszerre megfordítá vitorláit, s elkezdte kétségbeesetten rohanni a part felé.

Rooberts utána mind a két hajóval.

Amazok kiszórtak minden terhet hajójukból, utóbb még az ágyúkat is, s ezek földözása által sikerült nekik elérhetni a partot, mielőtt Rooberts hajói eléjük kerülhetek volna.

A parton nagy tömegekben álltak a calabári négerek, bámulva a tengeri csatát.

Kennedy hirtelen csónakra szállítá embereit, s anélkül, hogy egy lövéssel megkísértené az ellenállást, kimenekült a partra.

– A szárazföld sem ment meg titeket – monda Rooberts, parancsot adva, hogy bocsássák el a legnagyobb dereglyét. Arra föltézetett nyolc ágyút, negyvenadmagával beleült, s parancsolá, hogy evezzenek a parthoz.

Kennedy észrevéve, hogy Rooberts ki akar kötni, elkezdte nagy lármával beszélni a négereknek, elmondva nekik, hogy ezek tengeri szörnyetegek, kik országukat elfoglalni, s lakhelyeiket fölgújtotgatni jöttek, ne engedjék őket a partra kiszállani.

A négerek nőttön növekedő zajgása tanúsítá, hogy a kalózok lázító szavainak sikerült a vad népet társaik ellen uszítani, a négerhad nemsokára kő- és nyílzáporral fogadta a dereglyén közeledőket.

– Ezt még jobban szeretem – dörmögé Barthelemy. – Egy csapással kettőt: árulót és szerecsent. Aratása van ma a bosszúnak, nevenapja a halálnak. Tüzet közējők!

A dereglye ágyúi megdördültek, halált okádvá a négerek közé, a kartács utcákat sepert a meztelen tömegek között, a negyven férfi ágyúk dörgése közt partraszállt tízezer néger ellen.

Kennedy és társai kétségbeesett védelemre buzdíták a calabáriakat, s azok vérengző dühvel rohantak a kiszállt kalózokra, nyilak és hajítódárdák fellegeivel borítva el azokat. A nyilak és hajítódárdák záporától alig esett el két-három kalóz, a többi hidegvérrel nyomult előre zárt sorokban, s egyenkint lövöldözé le a néger had legkitűnőbb vezetőit.

A szerecsenek látva, hogy legnagyobb óriásaik, kik száz emberrel értek fel a harcban, messziről hullanak el, láthatlan golyók által találva, mielőtt rézbárdjaikat elleneik sorába vágthatnák, elkezdtek összezavarodva hátrálni, odahagyták gunyhóikat, felfutottak egy meredek kősziklára, hová nem lehetett őket követni, magukkal ragadva Kennedyt és kalózeit.

Onnan aztán nem lehetett őket lecsalni többé.

Rooberts őrült kéjtelgéssel járt végig a csatatéren, egyik holttestről a másikra lehetett neki lépni. Megszámlálta őket. Mind menyasszonyáért estek áldozatul.

– Ez áldott munka volt – suttogá magában –, nyolcszáz négerrel feketébb a pokol.

– Uram – szólta Scudamore, felriasztva a kapitányt véres elmerengéséből. – Leggonoszabb ellenségeink megmenekültek szemünk láttára. Csak egy mód van őket elérhetni, megölhetni menedékük közepett.

– S mi azon mód?

– Hiába mondanám neked, nem vennéd hasznát, de hatalmazz föl engem csak fél órára mindent tehetni, amit jónak látok, s én ígérem, hogy az árulók fejeit elhozom neked anélkül, hogy egy emberéletet elvesztesgetnék a magunké közül.

– Szeretném látni.

– Hallani fogod, látnod nem szükség, ez hadicsel, mit tőlem úgysem tanulhatnál el. Menj hajódra vissza, és várj magad után.

Barthelemyt megdöbbené a vakmerő beszéd. Egy neme a mámornak fogta el lelkét a kiöntött vértől, rá hagyta magát beszélni, hogy visszatérjen a hajóra, s engedje az orvosnak tenni, amit akar.

Amint a kapitány nem láthatá többé, mi történik a parton, Scudamore parancsot adott a kalózoknak, hogy forduljanak a négerek elhagyott lakásaira, s gyilkolják le azoknak védtelen családait.

A durva bosszúíttas nép ujjongva teljesíté a parancsot, a négerek a magas szikláról nézték, mint gyilkolják le asszonyaikat, mint vagdalják gyermekeiket a kősziklához, s mikor mindent megöltek, mint gyűjtják fel gunyhóikat, hogy a füst hozzájuk csapkod fel róluk.

Ekkor előállt Scudamore s felkiálta hozzájuk:

– Íme, négerek, láttátok, mint gyilkoltuk le családaitokat. Ti magatok is hasonló sorsra fogtok jutni egyig, ha meg nem adjátok magatokat, s a mi barátainkat, kiket magatokkal hurcoltatok, ki nem bocsátjátok.

Kennedy észrevevé a cselt, s átkozódva monda ellent.

– Ne higgyetek a szavaknak, ördögi ravaszság az egész, mi nem vagyunk nekik barátjaik, mi nem ismerjük egymást.

– Kennedy, ne légy gyáva – szólta szemrehányólag Scudamore –, miért tagadnád, hogy velünk egyetértve biztatád fel e barmokat, hogy ágyúink torkába jöjjenek. Légy bátor, és hajigáld le őket derék társaid segélyével késeink hegyébe, ah, egy kalóz száz négerrel felér, ne hagyd el magadat!

A négerek fenyegető kifejezésekkel kezdték Kennedyt és társait körülfogni, ez aggodalmasan mentegeté magát.

– Derék férfiak, ne higgyetek ez ördög szavainak, mi sohasem láttuk őt, ők nekünk ellenségünk.

– Ah, Kennedy, te szégyenünkre válsz, hogy tagadhatsz meg bennünket, midőn fekete lobogód van, mint nekünk? Ha sohasem láttuk volna egymást, miről tudhatnám én, hogy a te bal válladon egy akasztófa jegye van, mit Doverben sütöttek rá, mikor a pellengéren álltál.

A négerek rögtön megragadták Kennedyt, s lerántva válláról az öltönyt, amint az orvos szavainak valóságáról meggyőződtek, levetették lábaik alá a kalózt, egy fölemelte rézfejszóját, lábával leszorítva áldozatja fejét.

– Egy hajszálát meg ne merjétek görbíteni! – ordítá színlett dühvel Scudamore. A másik percben lecsapott a bárd, s a sziklatetőről lerúgták Kennedy fejét.

Azután a többiét is.

Mire a fél óra letelt, Scudamore visszatért Roobertshez, s odamutatva a megrakott dereglyére, mondá:

– Itt az árulók fejei...

III.

A passzátviharak időszaka beállt. Mindennap hajótörésekről lehet hallani. Az ég és a tengerek elemei szakadatlan csatában voltak egymással, elnémitva az emberek kisszerű harcait.

Barthelemy híre pihent. Az angol és hollandi factorie-k jól tudták, hogy hajói a Cap-Corso kikötőjében horgonyoznak. Ki merne ily időben a tengerre szállani, hogy az Istent kísértse? A legbátrabb kalóz szíve is remeg, ha eget és tengert egy éjjé válni lát, melyben csak a villámok világítanak. Ördögnek kellene annak lenni, nem embernek, ki e világítás mellett, a mennydörgés és viharordítás közepett harcra merne szállni.

Barthelemy nyugszik Cap-Corso partjain, kalózsai isznak, mulatnak, vendégeskednek; mit tehetnének egyebet e rettentő időben, midőn minden reggel friss hajóromokat hány ki a tenger a partra?

A kormányok ez idő alatt csendesen gyűjtögetik hadihajóikat a vakmerő kalóz ellen, ki egy egész világrészt meg mer támadni egyedül; csupán a whydaci kikötőben tizenegy hajó áll már készen, mik a 80 ágyús „Salamon király” s a 110 ágyús „Fecske” után várakoznak még, hogy a passzát szelek elmúltával rögtön meginduljanak Rooberts elfogására.

*

A vihar tombol, a tenger föl van háborodva, a fekete fellegek oly alatt járnak, hogy uszályaikkal szinte a hullámokat söprik, s a tenger oly fehér, mikor tajtékos habhegyeit a felhőkig feltolja.

A láthatár sötét lilaszínbe van borulva, melyet örök villogások szaggatnak keresztül. A lilaszín ború fenékszínében egy küzdő hajó látszik felcsavart vitorláit fehér kereszteszetével, ugyanaz mindannyiszor feketén tűnik elő, midőn a villámlobbanás megfehérite körül a tájat.

Ez a „King Salomo.”

Egy délceg háromárbcos hadigálya, mely körül ablakos három fődélzetével úgy látszik a habok között, mint egy háromemeletes ház, szárnyakkal. Ablakai és lőrésai most mind be vannak szegezve.

Az eső hull, a hajó körül a fekete hojszák s a fehér vészmadarak röpkednek sikkongva, a hab mélye olykor fölveti a hajót körülúszkáló cápákat, mik éhesen néznek fel egy pillanatig mozdulatlan hideg szemekkel a remegő hajósokra.

Minden ember keze tele van dologgal; Trahern kapitány a középen áll, a legmerészebbek a vitorlákon csüggnek, azokat kötözve tekercsbe, egy része a kidűlt árboc helyébe iparkodik fölállítani a segélyárbcot, amott a szivattyúk működnek munka által felhevült legények kezei alatt, a kormányt négy ember fogja, megfeszítve minden erejét, ha egy-egy erősebb hullámroham jó a hajó ellen.

A megnyugvás perceiben beszélgetnek egymással a kormányon állók.

– Minő vihar! Lehetetlen, hogy kikötőbe jussunk valaha.

– Az imént csaknem fennmaradtunk az égen, úgy felhajított bennünket a hullám.

– Jézus, segíts! Úgy hull a mennykő, mint az érett vackor, most mindjárt belénk üt.

– Csitt, látjátok a szent Elm tüzét? Ott az árboc hegyén – szólt Philipps, a kormányos, társaihoz.

– Szent György, ne hagyj! Ott lebegnek valamennyi árbocon, mint valami gyertyavilág – suttoágak azok borzadályal.

– Ez rosszat jelent, a szent Elm lángja csak a veszendő hajók árbocán szokott megjelenni. Nézzétek, hogy táncolnak.

– Vigyázz! – kiálta a kapitány a kormányosoknak. Már késő volt vigyázni; míg ők az árbocon megjelenő villanytüneteményt bámulák, egy iszonyú hullám közelve a hajó felé, mintha egy egész átlátszó hegylánc indult volna meg. Minden törekvés hasztalan volt a hajót elfordíthatni előre, a legmagasabb árboconál magasabban közelve a roppant vízhegy, hányva a tajtékot legtetéjén. Az emberek a mellvédbe s a kötelekbe fogództak. Egyszerre sebesebben emelkedik fel a hajó, felhajítva a toronymagas hullám tetejére, a másik percben túlsó oldalára csapott át, árbocai-val a vízbe vágva, s egy utó-hullám keresztülözönlött rajta.

Néhány perc múlva ismét egyenesen állt a gálya, megfűrösztve, mint egy elbukott hattyú, az emberek megrázkódtak a víztől, s tovább láttak dolgaik után.

– Nézd, az Elm-tűz még most is ott van az árbocon! – kiáltá Philipps. – Ha pokolbeli tűz nem volna, e hullámcsapástól el kellett volna aludnia.

– Ezek a vészmaradak is éreznek valamit, hogy mindenütt nyomunkban vannak.

– Jack azt állítja, hogy ő a múlt éjjel látta a tengeri kísértetet.

– Való ez, Jack?

– Miért mondanám, ha nem láttam volna? Ti aludtatok, én magam voltam a kormányon. Egyszer a távolból egy hajó alakja jött felénk. Alig látszott a vízben úszni, s szél ellenében haladt. Ember-alakú árnyak mozogtak rajta, úgy téve, mintha vitorlákat húznának alá s fel, a kapitány mint egy ködalak járt jobbra-balra. Én ijedten rákiálték a kísértetre, s erre az egyszerre eltűnt szemem elől, de még ezután is elég jól hallám a szélzúgás s a habok csapkodása közül a kísértetalakok szavait, s a rémhajó köteleinek verődését a vitorlafákhoz.

– Ez rosszat jelent.

A kormányosok félénken tekintettek szét az elborult látkörön, mint szokott az, ki rémmeséket hallott.

– Nézd! Nézzetek oda – mondá Philipps, egyszerre a szürke homályba mutatva.

– Szent György nevére mondom: a rémhajót látom ott.

Társai lélekzetüket visszafojtva követék szemekkel ujjmutatását. A villám lobbant, s valamennyien keresztet vetének magukra.

– Ott van!

– Mit láttok ott? – kiálta a kapitány, észrevéve kormányosai meglepetését.

– A kísértethajót, uram... – szólt reszketve egyik.

Trahern szemügyre vette távcsövével a mutatott tárgyat.

– Az nem kísértethajó – monda kevés vártatva.

– Mi volna más, uram? Lehetne-e élő ember, ki ily viharban kifeszített vitorlával szálljon a tengerre, miként ez? Nézd, mily sebesen közeledik felénk! A hullámokat megveti, és repül, mint madár.

– Ez nem kísértethajó – ismétlé a kapitány –, hanem kalóz!

– Eleven ördög – dörmögé Philipps.

– Bizonyosan Barthelemy lesz – mondó Trahern. – Minő kár, hogy közel nem juthatunk hozzá, most elfognók rögtön. De ki tudna csatázni ily viharban?

A kalózhajó sebesen közelgett a „King Salomo” felé. Néha elborítá a hullám, más-sik percben ismét egyenesen állt, s folytatta irányát.

– E vakmerő fickók! – kiálta Trahern. – Úgy látszik, még ők iparkodnak velünk összejönni.

– Ezek nem emberek – szólt Philipps. – Ha ember rohanna így hullámokon keresztül, százszor összetörhetné magát hajóstól együtt.

A kalózhajó világosan üldözni látszék Salamon királyt, vele egy szél alá érve, minden módon azon törekvők, hogy mellé juthasson. E törekvése azonban mindig megghiúsult a hullámzaj miatt, mely mintegy felsőbb hatalom, kénye-kedve szerint hajigálta mindkét hajót jobbra-balra, s ha egyszer-egyszer lőtávolságnyira hozta őket, a másik pillanatban ismét félmérföldnyi távolba lódítá.

– Más jó lélek ilyenkor Istent imádna – szólt Philipps. – Ezeket meg a vihar sem ijeszti vissza. Hah! Minőt csapott most egyszerre a villám a két hajó közé. Az ég tüzei tiltják a közeledést.

A kalózhajó rögtön behúzta minden vitorláját, s nemsokára lehete látni, hogy a nagy dereglyét eresztik a vízre, s abba húsz kalóz beleül, s elkezdenek evezni a Salamon király felé.

A hadihajón kétszáz fegyveres volt, s nyolcvan ágyú; Trahern el nem képzelheté, mit akar e tizedrésznyi nép ellene?

A dereglyét hányta-vetette a hullám, de a húsz fickó evezőcsapásai szél és hullám dacára közelebb juttaták azt a gályához.

Ekkor a dereglye párkányára egy óriási férfi lépett fel, meg sem tántorodva a hánykodó hab tetején, s szájához illesztve a hangcsövet, dörgő mély hangon átkiálta:

– Trahern kapitány, Rooberts Barthelemy felszólít ezennel, hogy add meg magadat neki a „King Salomo” népeivel együtt, életre-halálra!

A felszólító Skyrme volt.

Trahern előállítá fegyvereseit, s megbosszankodva a kalózek vakmerőségén, mely a szemtelenséggel volt határos, parancsot adott, hogy ez ágyúkat irányozzák ellenük. Tüzérei azt felelék, hogy az ágyúk mind meg vannak nedvesedve.

– Az hazugság! – kiálta Trahern, hisz fedve vannak mindig.

– Aki ellenáll, irgalom nélkül meghal! – hangzék újra még közelebről Skyrme dörgő szava. A tengerészek sápadtan néztek maguk elé.

– Mit bámultok, semmirekellők! – kiálta Trahern. – Fegyvert fogjatok, s törjétek össze a vakmerő gazembereket!

– Mit? Hát halandó emberek ezek? – kiálta fel Philipps. – Akik ellen küzdeni, aiket megölni lehet? Látott már valaki ördögöt meghalni valaha? Köszönöm! Én ördögökkel nem harcolok.

S ezt mondva elveté fegyvereit magától.

– Mi sem, egyikünk sem! – kiáltozák valamennyien, fegyvereiket kilövdözve a légbe, és elhajigálva. Trahern egyedül hagyva látta magát.

– És ti ily szégyent akartok hozni magatokra, hogy tízszer kevesebb erő előtt lerakjátok fegyvereiteket! Emberek! Térjetez magatokhoz, hisz ezek sem lelkek itt.

Azokat semmi erő sem bírhatta rá, hogy fegyvereiket a rablók ellen irányozzák, kik csáklýáikkal már a gálya oldalába kapaszkodtak.

– Védni fogom hát én egyedül magam a hajót – kiálta kétségbeesetten a kapitány, s felragadva egy karabint, a rablók közé lótt vele.

Nem talált senkit, mert saját emberei félre rángatták kezeit, s nem engedék, hogy másodsor löhessen megtámadóikra. Egy perc múlva a kalózzok urai voltak a Salamon királynak.

A nép nem mert nekik ellenállni, oly pokolbeli magasságon állt már hírnevük, hogy amit ők akartak, semmi sem volt lehetetlenség, a remegő mindennapi emberek elveszték lelküket e másvilági lényeknek hitt szörnyekkel szemben, s hol tízannyian voltak, még csak az ellenállást sem merték megkísérteni.

Ha okiratok nem bizonyítanák, hihetlen volna, hogy húsz kalóz egy nyomorult dereglyével a legnagyobb vihar közepett elfogjon egy hadihajót, melynek nyolcvan ágyúja, kétszáz fegyverese, s bátor kapitánya van.

A tizenegy hajó a whydahi kikötőben csak a passzátszelek elmúltát, s a „King Salomo” megérkeztét várta, hogy Rooberts ellen kiinduljon.

A passzátszelek még javában dühöngtek, mikor már Rooberts ott állt a whydahi kikötő előtt, maga után vontatva a Salamon királyt.

A „Royale Fortune” minden árbocán fekete zászlók lobogtak, a két vitorla közé egy négyszegű zászló volt kifeszítve, azon egy ijesztő rémkép: lándzsával keresztülütött csontváz, kezében fővényóra és keresztberakott csontok, vérző szíve lábainál feküdt. A „Kopó” zászlójára pedig egy vörös palástú férfi volt festve, kezében lángoló pallossal, melynek hegyére halálfő volt szúrva. A főárbocokon Szent György lobogója kígyózzott.

A vihar zúgása közepett a „King Salomo” elfogott zenekarának pokoli dobörgése és trombitaharsogása szól, melyhez irtózzatos dalt énekelt a vad kalóz nép. Így vitorlázztak be a kikötőbe.

A legelső lövésre mind a tizenegy hajó megadta magát. Rooberts valamennyi hajó kapitányait a „Royale Fortune” földézzetére összegyűjtve, ott pompás lakomát rendelt számukra, melyhez azok rövid kínálás után hozzáültek, egyetlenegy kivéve, Fletchert, ki határozottan megtagadta a rablók asztalához való leülést, a velők együtt ivást és dorbézzolást. Barthelemy megengedé neki, hogy tetszése szerint háttal üljön az asztalhoz.

Ebéd vége felé, mikor a bor földerítette a kedélyeket, Roobertsnek jó kedve támadt, megengedé a kapitányoknak, hogy hajóikat tőle visszaváltsák, megalkudván velök nyolc fontnyi aranypor-harácsban.

Azok rögtön készek voltak letenni a sarcot, Fletcher ezt is megtagadta; ő úgy mondá, rablóktól nem fogad el kegyelmet, s hajóját nem veszi meg, hogy becsületét eladja, tessék vele a kalóznak azt tenni, amit akar.

Úgy szólt, mint valódi angol.

Rooberts rögtön parancsot adott ki, hogy tüzet kell vetni a Fletcher hajójába, s azt megégetni minden rajta levő áruneműekkel egyben.

Asphlant vevé át a teljesítendő parancsot, ki nemsokára visszatért azon jelentéssel, hogy a kérdéses hajó áruneműi nem egyebek, mint nyolcvan néger rabszolgá, s miután nem bizonyos róla, hogy a szerecsent meg lehet-e gyújtani, mit tegyen velök?

Rooberts szemei pokoli tűzzel villogtak.

– Szerecsenek? – kérdező fogcsikorgatva. – Hányjátok őket a tengerbe, hadd ússzanak.

Asphlant egy szót sem szólt többet, hanem indult a parancsot teljesíteni. A gentlemanek ittak tovább. Multságukat időközönkim félbeszakasztá egy-egy irtózatoss vérfagyraló halálordítás, arra egy percig félbeszakadt a tivornyaének, megállt az ajkakhoz emelt pohár, másik pillanatban folytatták a multságot. A vigalmat tűzijáték fejezte be, Fletcher felgyújtott hajója, mely lángjaival körös-körül megvilágítá szépen a kikötőt.

A négerék párosával voltak egymáshoz béközva, és a tengeröböl tele volt cápákkal; valahányszor egy párt belehajítottak a tengerbe, körül vér lepte el a habot, a halálordítás alatt mindannyiszor egy poharat üríte ki Rooberts, felordítva: „A hispaniolai gunyhóért!” A néger mind ottveszett, és Rooberts mégsem volt ittas.

Késő éjszakán váltak el a kapitányok tőle, szerencsés viszontlátást kívánva neki. Rooberts mind valamennyinek bizonyítványt szolgáltatott az átvett harácsról, mely az okiratok közt fönmaradva, ekként hangzik:

„Mi, a szerencse lovagjai, tudtára adjuk mindenkinek akit illet, hogy **hajó **kapitányától nyolc font aranyport harácsul fölvevünk, melynek következtében az említett hajót szabadon bocsátók. Kelt pecsétünk és saját aláírásunk alatt, a whydahi kikötőben 1722. év január 13-án. Rooberts Barthelemy. Glasby Henry.”

A vihar megszűnt, rá csendes éjszaka következett; feljött a hold, tündérvilági fényt árasztva szét a tengeren; Rooberts karjait összefonva állt hajója párkányán a távol csillagokra bámulva.

Mennyi bort és mennyi vért elpazarlott, hogy magát leittasítsa, hasztalan! Sem bor, sem vér többé mámort, feledést neki nem adott.

Oh, nem feledést, azt az édes öntudatlanságát a léleknek, helyette inkább emlékezetet, fájó visszhangjait a múltnak. Ezek a csillagok valami búverővel vannak a lélekre, ha sokáig néz rájuk az ember, kilopják belőle a lelket, s odaviszik, ahova nem akar, ahova menni fél.

Mit látott Rooberts a csillagokban? Ifjú éveit látta bennök, szelíden ragyogó képekben lefestve, egy egészen más életet, annyira különbözőt a mostanitól, mintha vagy ez, vagy az csak álom volna.

Pedig így volt. Ott enyelgett körül a három gyermekleány, vadvirágból koszorút fűztek homlokára, szelíd csókkal odatűzték, játszadoztak, nevetgéltek. A pálma oly halkán susogott.

Együtt ültek a kis gunyhóban, az anya a nagy karszékben veszélyekkel kalandos mondákat regélt, mik hírneves bajnokokkal estek, a leánykák oly félve tekintettek az elsötétült ablakra, melyen a puszta éj kezdé benézni, amint a kandalló tüze lassanként kialudt, míg Villiam keble nyugtalan vágyaktól kezdé dagadni, megküzdeni ez ismeretlen veszélyekkel, s olyan hírnevet szerezni, mint azon hősök, kiket a rege örökít. A pálma oly halkán susogott.

Éppen így sütött a hold, a déli táj holdéje fényesebb, mint az északi nappal. A szép, szerelmes menyasszony keblére simulva szólt: mint szeretlek, mily boldog vagyok, együtt fogunk élni-halni. Villiam keblére hajtá le fejét, s az egész mennyországot tartá karjai közt. A pálma oly halkán susogott.

A lányka kinn ült a zöld partokon, fehér kendője lebegett a szélben, ott várta epedve, várta imádkozva; mint repesett szíve, midőn vitorlát látott közeledni, a távol láthatáron ismerni vélte a nyúlánk árbocokat, melyek szemei előtt feltűntek, s lelkével százszor bejárta a tért, mely közöttük feküdt, keble hevült, lelke égett a vágy és az öröm miatt, látva, hogy az mindig közelb-közélb repül, csókjait hinté elébe...

– Micsoda hajó lehet az, kapitány? – kiálta Rooberts mellett Moody durva, dörmögő hangja.

Rooberts összerázkódott, fölriasztva éber álmaiból, s félig ijedten, félig haraggal tekintett a kérdezőre.

– Micsoda hajóról beszélsz?

– Arról, melyet tovább félóránál bámulsz velem együtt, azok a nagy vitorlák, mik a láthatáron föltűntek.

Rooberts csak akkor vevé észre a hajó alakját, melynek képét ábránd-ittas lelke átszötte álmképei közé, s mely sebesen látszott közeledni a tengeröböl felé.

– Hahó! Elő a „Kopó”-val! – kiálta Rooberts. – Talpra, fiúk!

– Ma nem! – kiálta egy fickó a másik hajóról. – Menjen a „Royale Fortune”, ti ittatok eleget, mi józanok vagyunk, s józanul az apám lelke se harcolt.

– Micsoda beszéd ez?

– Ez olyan beszéd, hogy nálunk ma este elfogyott a rum és cukor, míg a „Royale Fortune”-ön még a hal is punchot iszik.

– Hát, gazemberek, én gyártom a cukrot meg a pálinkát, hogy tőlem kéritek azt? Ha elfogyott, szereztek. Ahol a láthatáron egy portugál gálya, az hoz cukrot, amennyi kell, rohanjatok utána, s itassátok meg magatokat.

A gálya ezalatt oly közel jött, hogy vitorláit meg lehele számlálni a fényes éjszakában, s akkor egyszerre visszafordult, s elkezdte ismét távozni.

– Utána sietve! – kiálta Rooberts. – Nézzétek. Már észrevett bennünket, és menekülni kíván. Skyrme! Munkára gyorsan, ne hagyjátok megszabadulni. Vadászatra, „Kopó”, hajrá!

A „Kopó” rögtön kifeszíté minden vitorláját, a főhajó legénysége prédaszomjasan rohant önkénytesen a „Kopó” fődélzetére, s a kedvező szél nyomása alatt üldözőbe vétetett az ismeretlen gálya, mely mindig közelebb-közelebb érve a Kopó által, nemsokára azzal együtt letúnt a láthatárról.

Ez a gálya volt a „Fecske”, a legfélelmesebb angol hadihajó, a két legvitézebb kapitány vezénylete alatt, az egyik volt Ogle Dávid, a másik – Rolls!

Midőn Barthelemy valamennyi hajónak urává tette már magát, melyek ellene ki voltak küldve, akkor a „Fecske” egyedül indult meg őt fölkeresni és legyőzni.

A kikötőhöz érve messziről meglátták a félreismerhetlen kalózhajókat, s egyenesen rajtok akartak ütni; előbb azonban egy félelmes zátonyt kellett megkerülniök, melyet „Francia zátonynak” neveznek. S a kalózkodó visszavonulást félelemnek magyarázva, üldözésükre rohantak.

A „Fecske” csak haladt előre, a „Kopó”-t a sík tengerre csalta maga után, s mikor már annyira el voltak, hogy az ágyúdörgés nem hallatszott a kikötőig, akkor utol hagyta magát érnei.

A rablók egyszerre ordítva ránták fel fekete zászlóikat az árbocokra, s nyílsebesen vágattak a „Fecske” mellé. Skyrme legfelül állt, hosszú csáklóját kapaszkodásra tartva készen.

– Barthelemy és a halál! – ordító a rablósereg rettentő hangon.

Azon pillanatban irtózatossá mennydörgéssel szólaltak meg a brit hajó ágyútelepei, egyszerre pusztító tüzet szórva a kalózkodó soraira, s füstfellegbe borítva a „Kopó”-t.

Amint a füst szétoszlott, a rablók még elrémülve álltak, mintha a középük ütött villám megfosztotta volna őket a gondolkozástól. A fődélzeten irtózatossá szétzú-

zott holttetemek heverték, a fekete zászló le volt löve az árbocról, csak Skyrme állt még, és nem veszté el lelkét.

– Előre, gazemberek! – ordítá dühösen –, mit bámultok magatok elé? Húzzátok föl újra a zászlót, s ki a csáklókkal! A kalózok erre hirtelen fölhúzták újra lobogójukat.

– Előre! – ordító Skyrme mennydörgő hangon.

Erre egy második roppanás dörgött le a brit ágyúkról rájuk. A zászló ismét leesett, de leesett Skyrme is, egy ágyúgolyó mind a két lábát elsodorta.

A rablók elveszték lelküket; odarohantak a kormányoshoz, s kényszeríték, hogy forduljon vissza, s kifeszíték vitorláikat a menekülésre.

– Ne hagyjátok magatokat! – ordítá Skyrme az árbocba fogózva –, szégyen, gyalázat reátok! Kapaszkodjatok a hajóba, s rohanjatok a fődélzetre, haljatok meg hős halállal!

A vén kalózok erre végső vakmerőséggel kezdték hajójukat a Fecskéhez közel faroltatni, s már-már sikerült azt elérhetni csáklóikkal, midőn egy harmadik lövés recsegve törte ki a főárbot, vitorláival együtt, leterítve azt a vízbe.

Veszve voltak. Még csak harcolniok sem lehetett többé.

– Vessétek a zászlót a vízbe, ne kapja meg az ellen! hörgé rekedten Skyrme, kinek óriási természetéből csak fél teste volt még meg. – Rohanjatok a löporos kamrába, s lőjeteke bele a hordóba.

Őt kalóz rögtön pisztolyt ragadva futott a fődélzet alá, s egy pillanat múlva mennydörgő ropogás hallatszott, a hajó közepéből magas füstoszlop lövellt fel sebesen; egyéb kárt nem tett. A lőpor kevés volt arra, hogy a hajót szétvesse. Az öt kalóz kínlódva és átkozódva feküdt a kamrában, feketére égve, mintha előre átalakultak volna ördögökké. A kormányost földreveté a pukkanás, ki, mintha egyéb baja sem volna, a castor kalapja után kiáltott, mely a tengerbe repült.

Az angolok rögtön elfoglalták a legyőzött hajóroncsot, melynek fődözete csak holtakkal és sebesültekekkel volt megrakva.

Ez utóbbiakat fölszedték és bekötözék.

– Hozzám ne nyúljatok! – ordítá Skyrme emberentúli dühvel, mindkét kezébe kardot ragadva, s kétségbeesett viadalt kezdett a földön fekve. A legbátrabb katonáknak alig sikerült lefegyverezni a béna óriást, kinek, midőn roppant kezeit lebilincselék, hogy lábait bekötözhessek, láncjaival tépte szét kötelékeit, s azzal még egy utolsó erőfeszítéssel kettészakítja a kezére vert láncot, és meghalt.

Barthelemy ezalatt, hogy az idő ne teljék munka nélkül, egy Indiákról jövő hajót fogott el.

A hajó kapitánya, Hill Jonathan, joviális fickó volt, a kalózok hívására leült velük reggelizni, az első pohár után te és tu lett valamennyivel, s második után felhívta őket pohárversenyre, fogadva, hogy ő valamennyit képes leinni.

A nemes versenyzés alatt minden ivónak sorba kellett énekelni a maga nótáját; Hill Jonathannak kettő-három is volt.

– Énekeld el most te a magad nótáját, Barthelemy! – szolt ez végre a kalózvezérhez fordulva.

– Én nem tudok dalolni! – felelt ez hidegen.

– Ej, pedig eltanulhattál volna egyet azok közül, miket úton-útfélen énekelnek rólad, teszem föl ezt: „Útra kelt a fehér galamb, utána a sötét ölyü; az egyik az én kedvesem, a másik a kalózkirály.”

Barthelemy összeborzadt.

– Hol hallottad te ezt a dalt?

– Hohó, öcsém, egy gyönyörű szép lánykától, kihez hasonlóról a lelked sem álmodott soha; kár, hogy már mást szeretett.

– Szólj, mikor? Hol?

– Hja, regényes kaland volt az. Hispaniola partján horgonyoztam éppen, midőn a szent-domingói négerek föllázadtak; huszadmagammal voltam a parton édesvízért, midőn a távolból sikoltozást hallok. „Gyerünk!” – mondék társaimnak –, „segiünk, ha szükség van ránk”, s puskáinkat ragadva rohantunk a zaj felé. Három leány jött a dombon alá, háromszáz négertől üldözve. A fekete gazemberek ujjongva rohantak utánuk, s mindig közelebb érték őket. A leánykák nem futhattak gyorsan, mert egy nagy karszékben öreg anyjukat hurcolták magukkal. „Hajrá!” – kiálték én –, „ne hagyjuk őket elveszni!” – s egyszerre közéjük lövettem a fekete ördögöknek. Azok szétfutottak rögtön, s míg ismét összeszedhették volna magukat, én és matrózaim nyalábra kaptuk a szegény üldözötteket, s árkon-bokron keresztül csónakainkhoz futottunk velők. Mondhatom, hogy az a szép kis leány olyan könnyű volt, mint egy kis madárka, elvittem volna ölemben a világ túlsó végéig.

– Beszélj tovább... – suttogá Barthelemy, alig érthető hangon.

– Ugye? Érdekel, hogy szép leányról van szó? Pedig emlékezett ám rólad is ez a szép leányka, de hogyan? Ő készíté rád ezt a dalt, mely neked nemigen hízelg. Volt neki valami kedvese, ki messze útra távozott, szegényt mindig féltette tőled, s ahányszor imádkozott érte, mindig utána tevé, hogy Rooberts Barthelemyt súlylyesse el az Isten a mély tenger fenekére. Szegény leány, hogy szerette azt az eltávozott fiút! Minden hajóst megkérdezett, akivel csak összejöttünk, nem látták-e azt a gályát, melyen Villiam elutazott? Nem beszéltek-e övele? Úgy fáj a szívem szegényért! Én elhagytam őt Dublinban; nem tudom, rátalált-e már azóta kedvesére?...

Barthelemy lassankint elkábult e beszéd alatt, ajkán elállt a lélekzet, szemei meredten néztek maguk elé, halásápadt arcán valami tébolyodott mosolygás vonult szét.

– Nézzétek! A kapitány megőrült! Hogy mosolyog! – suttogták a kalózok, elborzadtan kelve fel székeikről.

– Mi lelt, öcsém? – kiáltá Hill, vállára ütve Roobertsnek; ez hirtelen összerendült az érintésre, s arcán az örült mosolygást mély bús melankólia váltá fel.

Fölkelt az asztaltól, s megfogva Hill kezét, félrevonta őt magával, karját karjába ölté, s a hajó orrába érve vele, tompa, el-elfulladó hangon mondá neki:

– Kapitány! Ez a nap utolsó napja életemnek. Érzem, tudom, hogy ma el fogok veszni. Nem szükség kérdezned, miért? Az az én bajom. A kalóznak is vannak babonái. A hajós előre tudja, hogy el fog veszni, ha a tengerrémmel találkozott. Az én lelkemnek is van ily réme, ma találkoztam vele; nem tudom hogyan, mi által? De el fogok veszni. Az elfogott „King Salomo” fenekében tízezer font sterling aranypor van elrejtve; ha én el fogok veszni, ez aranyat vedd magadhoz – kárpótlásul elrablott javaidért.

Hill végigbámult a kalózon, s azzal visszament a többiekhez.

– Kapitánytok olyan részeg, hogy azt sem tudja már, mit beszél.

Egy óra múlva a kalózok legnagyobb része az asztalok alatt hevert ittasan, alig kettő-három ült még az asztal mellett, győzve a versenyt Jonathan úrral, midőn a kormányos kiáltása hangzék:

– Vitorla jó! Nagy vitorlák!

E kiáltás néhányat kijózanít a kalózok közül, s akik föltápáskodva a jelentett hajó elé néztek, mindnyájan megismerék benne a múlt éhjel látott hajót.

Valami névtelen ijedtség fogott el mindenkit. Hirtelen fölrázták ittas társaikat mámoros álmaikból, s mutatták nekik a közelgő hajót, és siettek Roobertsrel tudatni a hírt.

Rooberts észrevevé arcaikon az ijedelmet. Hidegvérrel monda nekik:

– Ez bizonyosan a tegnapi portugál cukrász, ki a „Kopó” elöl fut, s a kikötőbe akarva menekülni, két tűz közé hozza magát.

– Ez nem portugál cukorhajó, uram – szólott egy kalóz remegő hangon –, szolgáltam rajta, mielőtt hozzád átszöktem, jól ismerem; ez a „Fecske”.

– Nos? – szólott megvető mosollyal Rooberts. – És ha az volna, az én úri barátim nem volnának elég merészek vele összetalálkozni?

– A hajón százhusz ágyú van, s egyike ez a legjobb vitorlásoknak.

– Mind nem tesz semmit. Kik a kapitányai?

– Az egyik Ogle Dávid, a másik Rolls.

– Rolls! – ismétlé magában megdöbbenve Rooberts.

– Tehát mégis jól sejtettem. – Föl, fiúk! Üssétek meg a dobot, föl a zászlókkal, feszítsétek ki a vitorlákat, készüljétek a csatára! Nem kell félni, a harc Istene velünk van.

A rablók futottak fegyvereikért, a tüzérek ágyúikhoz álltak, Rooberts kabinjába távozott, vezéri öltönyét fölveendő.

Nemsokára előjött ismét, fején széles karimájú kalap, hosszú vörös tollal, melyet rubincsat foglalt a szalaghoz, drágakövekkel hímzett öltönyét becses persa sál szorítá derékban át, nyakába széles aranylánc volt vetve, melyről pompás gyémántkereszt szikrázott, övébe gyöngyökkel kirakott pisztolyok voltak dugva, úgy lépett elő, oly büszkén, úgy fölékesítve, mint egy vőlegény, ki menyegzőjére indul.

A rablók szeme mind órá volt irányozva. Mindenki azon hitben élt, hogy őelőtte semmi sem lehetetlen. Barthelemy odainté magához Moodyt, s fülébe súgott:

– Vén bajtárs, nem sejtet-e, hogy ez az óra nehezebb lesz mindazoknál, miket eddig keresztüléltünk? Erősen kell magunkat viselnünk. Megkísértjük teljes vitorlával elvágtatni az ellenség előtt; elfogadjuk az ő ágyúlövéseit, és visszaadjuk. Ha leárbocoztak bennünket, akkor iparkodunk a partra menekülni; ha ez nem sikerül, belefogóznak az ellenségbe, s vele együtt a levegőbe röpítjük magunkat.

– Nagyon jól van – dörmögé a vén kalóz, pipáját fogai közt tartva.

– Még egyet, Moody. Ha el talállok esni, ragadjátok fel holttestemet, s vessétek a tengerbe. Ott a tenger fenekén akarok feküdni.

A kalóz rábillenté fejét s rámormogá:

– Jól van.

Ezzel mindenki helyére állt. Rooberts kivonta kardját s nagy büszkén fölemelve fejét, kiálta:

– Fel a horgonyokkal!

A horgonyt felhúzták, a vitorlák kifeszültek, mindkét hajó széleseben közeledett egymáshoz, lobogó zászlókkal. Amint egyvonalba értek, egyszerre nekifordultak egymásnak. A „Fecske” először lött; hatvan ágyú dördült meg egyszerre. A „Royale Fortune” kiállta a lövést, egy vitorláját sem veszté el miatta, s csak három kalóz esett el.

– Hajrá! – kiáltá Rooberts. – Miénk az előny! – S azzal negyven ágyúval visszaadta a lövést a „Fecské”-nek, mely nagyot hajolt a dördülés után.

Akkor egy magányos pisztolylövés hallatszott a „Fecske” fedélzetéről és Rooberts hanyat esett egy ágyúra holtan.

A golyó éppen szívéen ment keresztül.

A kormányos Stephenson látta őt lerogyni, és nem véve észre rajta a sebet, rákiálta:

– Ne feküdjék le, kapitány, hanem nézz bátran a veszély elé, s vívj, ahogy férfihoz illik!

E pillanatban magasan szökelt föl melléből a vér. Stephenson ezt látva, kétségbeesetten ugrott le az emelvényről, odahagyva a kormányt, s vad ordítással veté magát Rooberts testére, hangos zokogással kiáltva fel:

– Meghalt!

A veszélyes pillanatban megbénítá a rablókat e vészkiáltás, névtelen ijedség fogta el szíveiket, ordítva rohantak a kapitány holttestéhez valamennyien.

Moody jobbra-balra taszigálta őket, s a holttesthez érve, azt fölkapta hirtelen, s a korláton keresztül behajítá a tengerbe.

Roobertssel oda volt a kalózok lelke. Sem harcra, sem menekülésre nem gondoltak többé. Azon pillanatban gyáva önfeledéssel hányták el fegyvereiket, s megadták magukat. Senki sem tudta, mit tegyen: mint egy fejevett test, összerogytak önmagukban.

Csupán Scudamore gondolt valamire. Megpillantá az ellenhajón Roolls arcát, s kanócot ragadva futott le a löporterembe.

Annak ajtaja előtt Glasby Henryt találta kivont karddal.

– Hát te miért állsz itt? – riada rá.

– Hogy téged be ne bocsássalak – felelt Glasby, kitekerve a kanócot az orvos kezéből, és elgázolva azt.

– Hej, Asphlant! Moody! – kiálta Scudamore. – Itt áruló van. Segítetek betörni a löporkamarát.

Kiáltásaira zaj támadt a kalózok között. Egy része föl akarta vettetni a hajót, a másik ellenszegült, Glasby azalatt, míg a két fél egymással tusakodott, teleönteté vízzel a löporos hordókat, s mire a kalózok hozzájutottak, nem tudták azokat többé föllobbantani.

Egy óra múlva minden harc nélkül el voltak fogva.

IV.

A serleg habja ki van öntve, fenekén csak a sepreje van még, töltsük ki azt is.

Hill kapitány a csata alatt felkerekedett saját hajójával, s a rablók aranyát magához véve, szépen odábbállt vele. Az elfogott kalózokat saját hajójukba zárva vitték a Cap-Corsóba vissza.

Még e baleset sem bírta őket megtörni.

A sebesültek nem engedték magukat bekötözni, letépték kötelékeiket, s ha bilincsre verték őket, leszoríták láncukat a fájó, vérző sebekre, s úgy vesztek el átkozódva, nem békülve ki sem Istennel, sem emberrel.

A többiek vad rablódalokat énekeltek, s gúnyos tréfáikkal bosszanták öreiket.

Egy közölök kezében méregetve a kiszolgáltatót kenyéradagot, nevetve mondá:

– Ti ki akartok bennünket száraztatni, hogy a kötelet megkíméljétek; e száraz kenyértől úgy megsoványodunk, hogy elfügghetünk bátran egy cérnaszálon.

Párosával voltak összebilincselve egymáshoz. Egy közölök elkezdett imádkozni, énekelni, a másik, aki hozzá volt kötve, oldalba rúgja keményen.

– Mit akarsz ezzel elérni? – kérdi tőle.

– A mennyországot! – felel amaz kegyesen.

– Te? A mennyországot? Rég átugrottad azt velünk együtt. Mi a pokolba evezünk. A kapitány már ott vár reánk, mi is rangunkhoz illő módon fogunk ott föllépni, s mikor bevitörölünk a pokol kikötőjébe, tizenhárom lövéssel fogjuk őt üdvözölni. Hurrah Barthelemy!

A szegény megtérő bűnös nem szűnt meg énekelni és imádkozni társai átkozódása közepett, míg azok egész komolysággal nem folyamodtak a hajóskapitányhoz, hogy mentse meg őket azon embertől, aki ordításaival a többiek jókedvét zavarja, s magát méltatlanná teszi ilyen jeles társaságra, vagy legalább vetesse el tőle a közrend fönntartása végett az imádságos könyvet.

A kalózok legveszélyesbjeit a „Fecské”-n tarták fogva, köztük volt Moody és Asphlant.

Azok ott összebeszéltek, hogy egy éjszakán kitörve börtönükből, legyilkolják mind a két kapitányt, s egy még hatalmasabb kalóz társulatot alakítsanak.

Egy közölök jónak látta magát megmenteni a többiek árán, s elárulá a tervet. Már akkor a rablóknak sikerült láncukat lefűrészelni, s azontúl éjjel-nappal kelle őket őriztetni.

Scudamore a „Royale Fortune”-on hagyatott, meg volt neki engedve, hogy szabadon járjon-keljen, s a sebesült kalózokat ápolhassa, akik engedték magukat ápolni.

Egy éjjel felbuztatá Scudamore a kalózokat, hogy az ő segélyével szabadítsák ki magukat, s inkább haljanak meg harcolva, mint kivégeztetve. A kitörés pillanatában elárultatott az összeesküvés, s nehogy újra lehessen azt kezdeni, amint a

Cap-Corsóba értek, rögtön összeült a hadbírótság, rövid úton elítélendő a kalózo-
kat.

Csak két osztályt kellett közöttük tenni; egyikbe jutottak a főnökök, másikba az
alárendeltek, amazok határoztak mindent, emezek csak teljesíték. Amazokat tré-
fásan elnevezték felső parlamentnek.

A felső parlament dolga rosszul ütött ki.

Halálra ítéltettek valamennyien; köztük Moody, a vén hajós, Asphlant, Sympson, a
nemes lord és Scudamore.

Csupán egyet mentettek föl: Glasby Henryt.

Nemes jellemét már hírből ismerék, sokan köszönhették neki éltüket, vagyonu-
kat; sokszor menekülni akart a kalózok közül életkockázatással, mindannyiszor
elfogták. A törvényszék szabadon bocsátá őt egészen.

Tehát végre mégis megláthatta menyasszonyát.

*

A hírhedett kalózok elpusztulása széthangzott az egész világban. Sokan, igen
sokan siettek hálát adni az Istennek, hogy e rémtől megszabadítá a világot. Há-
rom fiatal leányzó sorba járta a dublini templomokat, hálaimákat susogva az ég-
hez, hogy meghallgatá kérésüket, s a rettentő kalózkirályt a tenger fenekére
juttatá, s utána tevék rebegve:

– És őrizd meg a mi kedvesünket, Villiamot, s hozd őtet mihozzánk vissza!...

...Az ő kedvencük, Rooberts Barthelemy száz ölnyi mély víz alatt feküdt korallok
és tengeri csigák között.